

Wumbvu: Bible for 1 John, 2 John, 3 John, Mark, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

Chapter 1

¹ayi ni me bandu me Mbadza ye Nzambi ne Zezu, mwana we Nzambi. ²Nda be tende se saguvu ye udzadji we Nzambi Esaie: "yene, me lumu tuma wami busu vowe, we ki the we bise peyi yowe. ³Ntsuyi tse mutu we ki bangs se setse yebissayi peyi yebise me peyi tele." ⁴Jan a yiki se setse ni, nu wowe Mbadji ye Nzambi nu kaba batu meteme ni kalule Bantu milima nu pika kolokolo manvu me bi. ⁵Ilongo djesi dze judee ne batu be Jerusalem ba tse boko yedji. Ni bangu be boto meteme ni nedji se nzali ye jourdain, combisse manvu me bi. ⁶Jan swiki ingoyi tse banda ye niama ne kuamba se me letse ni wangu a dza bidukaduka ne buyi. ⁷Wangu edza ne tanda Mbadji ye Nzambi ati: mutu aya mbisa yami. wa ni butu yami ne NdE ne tuka temise be kotoko bedji. ⁸me kaba beyi meteme me mangu, ni wangu a Kaba meteme me ududumasati. ⁹Mask mami Zezu a ya Nazareth ngundu ye Galilee, wedji book meteme me Jan se tsali we jourdain. ¹⁰ye Zezu ye pula se manvu ye ikulu dze ndjuve, ye ududumasati assunda se wedji nda ne tsuhun ye niodji. ¹¹Ye dzuyi dze pula ikulu: "we ni mwana wami we itondo we pika me itisa." ¹²We ududumasati a bapa wangu se setse. ¹³wangu e tsiki se setse masi mekumenayi ye Ndzabili yiki we mama wa. wangu edziki bana be niama be Swaka, ne be dzadji be ki dzadza wangu. ¹⁴We be kuata Jan, Zezu e yinga Galilee tanda manvu me Nzambi ¹⁵ati : ndilu ya undze ilongo tse ya bakaka. kalulayi milima, beyi be yuka Mbadji ye Nzambi. ¹⁶wangu asuta ukolo wuhun limer le gallilee , yedji yene simon ne Andre mwana we mama wedji, be yisa bikohun se limer, ba bedza ni belobi. ¹⁷Zezu ne Bangu ati : yakayi, bingayime, me yikule beyi belobi be batu." ¹⁸bapika mesadji nu djika bikohun nu binga wangu. ¹⁹Ye Nzambi ndika ne lands va ulayi ayene Jack mwana we Zebedee, ne Jan mwana we mama wedji; be dziki se bungu ne yebise bikohun. ²⁰yedji bagiki Bangu, ye bangu be dziki tata we bangu Zebedee se mbungu nebe dzadji we bangu be bingiki bangu. ²¹Ye babeya capernaum,visa be tsupulu Zezu atse ndaku we Nzambi ne ulakise. ²²bangu ba simanga ne bi lakisili biedji, nedji dziki ne lakisse nda mutu we ukami ni kaka nda untendi. ²³Ndili mene, ye dza ne mutu se ndaku ye Nzambi we dza ne ududuma yi bi adjiki ne wulaka misima. ²⁴ati, ye bessu be bekipika nowe beyi, Zezu Krist wenazareth? we me was ni ye tsala besu? me yiba we, we ni upene uhun Nzambi! ²⁵we Zezu tandiki ne djuhun yibi ati: dzaka Togo, pula se gnulu yedji, ²⁶ye ududuma yibi wa isa wangu sina, wawu a pula se yedji ne ulama ne singa. ²⁷Ye batu besi be yeniki uve ne simule boko ati: ayiniyi? ulakise ve tsahan ne ukani wangu adze nududumasati ne bangu be tanga". ²⁸misisili miedji miatse se ngundu wesi ye gallilee. ²⁹We bangu be pula se taku ye Nzambi, bangu betiki se nda ye Simon ne Andre, bangu bessi ne Jacques ne Jan. ³⁰yayu utulu ve simon ve dziki biah, asaba ne umwuku, ye bangu be yowe ne Jan. ³¹Yedji yiki, akwata wangu se boko atelimise wangu, ne umwuku va teme wangu yayu wangu a banda nedzadza bangu. ³²Icolo dzadzu, ye musa uhun kwiki, baya wangu ne besi be dza ne saba ne be tsiki ba loko ne mikuku. ³³ngundu yesi ye kuka ubele. ³⁴wangu alugise bedze ne saba ne be djiki ne me bendju moko ne dzi paziki mikuku, ake tondo ati mikuku mie yowe ne ba beyiba wangu. ³⁵Agnuse ne suka kuhun yedza ye sa pindzi; yedzi tse se buma wedji tsiki wamene ne bondo nzambi. ³⁶Simon ne be dziki nedzi bafumba wangu. ³⁷bangu ba kobisewangu yebe tanda wangu "batu besi befumbe we". ³⁸Wangu ati: " tumbe Kuele isusu Mbadzi se bingundu bie Kuele va meyowe manvu me Nzambi memeya ni ne vavu." ³⁹yedzi etse se la gallilee lesi, yowe manvu me nzambi se me ndaku me nzambi ne pazaka mikuku. ⁴⁰Mwangu abondo wa; wangu avuna me bongo sina ne tanda wangu ati: ⁴¹"ti ya tondo we tuka lugise me." ne tsesi, Zezu alaka boko ne ukuata wangu, ne tanda wa ati: "me tondo. lunga." ⁴²tsahan ye fima ya siya, yedzie lunga. ⁴³Zezu etanda wangu yedzi evutise wangu, ⁴⁴ayinga nedzi ati: "we nde banda wa tanta ne mutu, ni tseke yene, be dzadzi be nzambi , yayu we kaba ne we lunguhun bie Moise esugnule nda kunvu ne bangu." ⁴⁵yedzi pula ne tanda ne batu besi ni tete kunvu ne tsala kunvu, Zezu adjiki nde utuka pula gniecege se paka ngundu yayu wangu mene we batu beyaka Kuele yedji.

Chapter 2

¹Va masi ma suta yé Zézu é vutsé Kapernaume. Batu ba yuka ati Zézu ayé vutsé ndaku. ²Bé yitsi bekukene. Yé ké dzé ne buma sé dzasa dze danku yé Zézu étanda bangu iwowe dzé Nzambi. ³Va mébaka mé ya Zézu né mutu wè dzé buka yé dzé mé baka mé nayi. ⁴Bé ké tuka bapa wangu kuélè yé Zézu né batu bé dzé uitsi. Yé bangu bé bita kulé wandza, yé bé tsuba ibunga ne usomo buka sè danku busu vé Zézu. ⁵Zézu é yéné ati mutu mené adzi ne ivuki dzé nu lugué, atanda ne buka ati mwana wani ma pika we kolokolo ne manvu mé bi. ⁶Va bé sekiribe be dzé mitsitsi bé wowe sè milima. ⁷Yé ibaka dzi dzi wowe vavumiya atukana Nzambi. Wi tuka pika kolokolo ni za ni Nzambi. ⁸Yé Zézu é yika tsauine sé iduduma atibangu bé wowe sè bangu mené yédzi tanda bangu yé béyi bi tsimena manvu mé vavu sè milima ni ne yi. ⁹Mami ndé yéné udilu nu tonda ni me dza. Ma pika wè kolokolo ne manvu mébi yayu telimé we boko ilaka wè landa. ¹⁰Ya bèyi bé yiba ati mwana wè Nzambi adji né singa yu pika kolokolo sè sintzé. ¹¹Yedzi é tanda ne ibaka dzé buka. Télime boko ilaka dzuwe tséké sombo yowe. ¹²Ibaka dza télima tsaoine a boko kala atsi sé misi mé batu bési. Bangu bési bakumisé Nzambi ne ové. Yé bé dzé nu tanda bési bé sa ndé yéné dzi né kala. ¹³Zézu atémé Kaperenaume alanda ukolo wine dzaga. Batu bayakuèle yé dzi a lakisé. ¹⁴Yé dzi é dzé nu suta ayéné ibaka dzé kunvu Lévi mwana we Alefé. Vangu é dzé utsitsi sé ndaku yé bi wuta bedolo. Zézu atanda wangu binga me atilimé abinga Zézu. ¹⁵Yu mana Zézu atsé dza sé danku yé Lévi. Batu bé manvu mé béne bi tologo bedolo ba dza ba nedzi né bé zandzi bédzi. Bé édzé uitsi nu binga wangu. ¹⁶Bé sekeribe né bé farisi bé yéné Zézu adza bila né batu bé manvu mé bi né batu bi tologo bedolo asuhulé né bé bingi bédzi yéidzi dza né batu bé manvu ubi né batu bi tologo bédolo ni yi. ¹⁷Zézu ayuka vavu atanda bangu batu bé ndé baba ndé dza vu né nganga. Bi dzi né dza vu né nganga ni mibedzu. Me ke ya banga bé télé me ya ni bé manvu obi. ¹⁸Be bigui bezan ne bé farisi bé dza zanla yé batu boko bé ya tanda wangu yé be bigue bé zan né bé bé farisi ndé dza ni yi. ¹⁹Zézu ati biya ibala bi dzi né ulumi bé tuka dzé zanla? Ndili yé ulumi idzi : Bane bangu ndé tuka dzé zala. ²⁰Masi mé tsé ya yé ulumi itsé bé tsé dzé zanla. Ndé mutu wi tuka tunga liyi yé ukanda wine tsaoine sé liyi yé kala. ²¹Yoko mwa gnasivé nda win tsahan, toko mwanvu yébisé gnasué. ²²Ndé mutu wè yi somo melaku me tsaane sé me mbinda me kala yokomelaku ma tuba me mbinda ne melaku ne me mbinda magnogo mesi molé. Tadzi wa somu melaku me tsaoine sé me mbinda me tsaane. ²³Vusa vé tsupulu Zézu olanda sé kuba yé bé tsadzi bedzi bé tsé ne uwuaka bulu. ²⁴Bé farisi batanda wangu bangu bé kuata bisadzi vusa vé tsupulu ni ne yi? ²⁵Yédzi étanda nu bangu béyi beke yuka yé Davide né batu bédzi zanla yé kuata. ²⁶Nda bangu bé idzilé sé danku yé Nzambi utsandji we Nzambi Abiatore yé bangu ba dza lipémbé letsila. Bi dza langu ni bé tsandzi bé Nzambi. ²⁷Zézu ati bé pika tsupulu wi né batu kaka batu ne tsupulu. ²⁸Mwana we Nzambi ni kuhuwe tsupulu.

Chapter 3

¹Wangu é velé idzili sé ndaku yé ubondu, ye dzi yedzé ne mutu we mé boko médza ma kagné nubédzu. ²Batu bédza ne uwaya nda nédzé ilugisé mutu méne vusa vè tsupulu upita wagu. ³Zésu atanda ne mutu méne télímé wedza tima ne tima. ⁴Ye Zésu itanda ne bangu bési bé tuka pika manvu mé vé ne mébi vusa vè tsupulu. Bé tuka lugisé mutu nda bé dzika wagu? Sé mépasi yé bagu bédza téhi. ⁵Yédzi é waya bagu nè tsiba né milima mié bagu midzi udilu yédzi étanda ne mutu méne laka me boko woye: "Yédzi ilaka boko" ne Zésu yédzi é lugisé boko yé mutu méné. ⁶Palikisé bé Farisi bapula né ubanga batu bé Erode né ukuta ivu yébé buma wangu. ⁷Yé Zésu né bè dzandzi bédzi bétsé ukolo wune limére ne béyiga Ngalié né li Zudé ⁸né li Zérusalème bé gudu yé li Zudé, bé idumé né boko bé mekuelé bé nogo ne Zuredé né bè Tire né Sido bé yuka manvu mé nèni médzi épika baluda. ⁹Atanda né bé dzandi bédzi yaka ayi me né mbungu toko bandzagité me. ¹⁰Nda wangu édza né ulungisé mibédzu miési ya bédza né mébédzu bè tondo dzé nédzi. ¹¹Ndili yé iduduma bili biyéne wagu yé bagu bé vuna mébogo busu védzi nè uwowé yaya yaga: "Wè ni mwana wé Nzambi." ¹²Yédzi étanda bagu né kamve yési beyi ndé tanda vavu. ¹³Abita kudzi abanga bédzi itondo baya kobisé wangu. ¹⁴Yédzi étobo iku nè bolé nè luka bangu kuvu be dzambzi bédzi bédzi nogo nédzi né uluma bangu nè utsé wowé manvu mé Nzambi, ¹⁵ne siga upansa mikuku. ¹⁶Atondo iku né bolé: Simo wédzi éluka Pière. ¹⁷Zake wé Zébédé, Sa umkulu wé Zake wédzi éluku boanengerese ni ngadzi ¹⁸né Anderé né Filipe né Baretélémi né Matié né Tomase né Zake mwana we Alefé né Tadé né Sime wé Zélote, ¹⁹né Zuda Isekariote wetsé subisé wangu. ²⁰Yuma yé bagu bétsé ndaku, ye bagu batu bekimè bè tuku velédza. ²¹Ndilé yé yali yedzi yé yuka ye bagu bèya wowé nédzi wèni yi nda usulia. ²²Bé Sekiribe bétsé Zérusalème bèlezubale aloko wagu apanza mikuku ne kuyu ye mikuku. ²³Ye Zésu ébaga bagu yédzi éwowé ne milivulé né dzabeli atuka pansa dzabeli? ²⁴Ilongo dzédzi ne ubayi ²⁵ndé siga ndaku yé ubayi ndé siga. ²⁶Nda dzabeli ti akanvé nédzi méne wangu ndé tuka luga ni mutu ²⁷ndé tuka gnidzilé sé ndanku yé mutu we siga uvé wa kuta wagu mikodzi nè bapa bièsè bidzi sé ndanku. ²⁸Mé tanda béyi ubu améné mébi mè béyi mékabé béyi békolokolo ne mébi me béyi bipika ni mé beyi bika, ²⁹mébi né idudu yé Nzambi, beyi ndé bomo kolokolo yami. ³⁰yé Zésu étanda adzi ne iduduma yibi sé gnulu yédzi. ³¹Mama wé Zésu ne bandzi bé luma mutu nè utsé banga wagu batu bédza konédzi ³²bè tanda nédzi mama wowé nè bandzi bowé bé banga wé ituna. ³³Zésu akalulé né bagu mama ne bandzi bami ni bé za, ³⁴yedzi éwaya batu bési bédzé nédzi mama ne bandji bami ni beyi. ³⁵Mutu wi pika nda Nzambi itondo wa yu ni mama, kadzi mwuandzi wani.

Chapter 4

¹Nda vedzi idza ne uyikise unkolo wue limer. unkuka wineni weya conedji ; yedzi Ibita se mbungu unlima mue limer ye dzi isunda. unkuka wuesi dze unkolo uhun limer. ²yedzi kiyikise Bangu manvu meyitsi se milinvile. yedzi tanda bangu se miyikilise miedzi ati, ³Yukayi! unkuni a pula tsekuna. ⁴ndi! I yedzi tse ikuna, mbulu mboko ya nawein se peyi, ye begnodzi bedza ne dzake yangu. ⁵Mbulu mboko ya kua senezeye memagna, sebuma ya ke dza ne senze uyitsi. ye yangu yake uhun ne umeene utsina ne senze ya kedza uyitsi. ⁶Ndili ye musa uhun pulene, mbulu mene ya bunga ne yangu take dza ne mikanga miyitsi yeya yikanie. ⁷mboko ya mawuin tima ye bimenu bie messingule. bana bemili bemesindule. benene ye yangu beki buma bimenu bie mbulu. bimenu mene bia kebuta. ⁸mbulu mboko ya nawuin se senze ye uteya ya inane ne kaba mbulu ye uyitsi mboko mbulu ya buta meku menayi ne bala mboko meku utuba ne mboko meku meku. ⁹yedzi etanda ati: "pakasi mutu wue dzi ne meluyi a yuka. ¹⁰Yedzi stands ati: "pakasi mutu wue dzine meluyi ayuka. ndili ye Zezu idza wuanga mene, batu bidza konedzi ne betuma bedzi ye ba besuwuin angu utsina ve milinvile. ¹¹etanda Bantu "bakabeyi isolodze mbuka nzambi. ni besu Bene mbadzi manvu mesi me ni isole. ¹²yayu ndili ye banga bekiwuaya bewanani ye ne. ye bangu bekiyuka, beyuka ni bangu nde sungise manvu ta bangu beyikuene kuele ye nzambi yedzi ibiki boloko bangu. ¹³Yedzi etanda ne bati. "beyi nde yuka unlinvile wuaghu! ni beyi betse yuka mioko milinvile ni vi? ¹⁴ki kuna akunu dzuyi dze nzambi. ¹⁵batuboko ni bekinawein unkolo wue peyi buma ye bekuna mbadzi ye nzambi. wue yi mba bamana yuka, ye zabili kiya mesadzi ne ubapa mbadzi bekuna se bangu. ¹⁶Bioko bakuna se senze yememagna. ni a babu, beyuka mbadzi ne nzambi, bangu beki dze yangu mesadzi ne uve. ¹⁷ni ka bangu nde mikanga, ye bangu beki tsila se vamasu ndili ye umpupa wue manvu mekiya wuntsina ne nzambi. ye ba bekitsikite mesadzi. ¹⁸Ya mbokho ni ye bekuna Tina ye bana bemili bemesendule, bangu beyuka dzuyi dze nzambi. ¹⁹ye manvu metumba me tse ya: ikuta dze mitanvu ne iyunvule dze Bioko bila bi tsegnindzile ne ubuma mbadzi ye nzambi, mbadzi ya yu ya nde ubuta. ²⁰ye ne mboko ye bekuna se senzeye uve. a babu ni bekiyuka mbadzi ye nzambi, babe meki dze yangu ne ubatu mbulu. mboko ye kikaba meku mesatu mboko meku untuba, ne mboko meku mekune kama. ²¹Ye Zezu isuwuele Bantu ati beyi bebo ko ibanvu se ndaku ni ne usomo ndzangu sina lungs, tiva gnie sins ilaka? beyibe bapa ka se kati ye beyi bekidzika ndzangu ikulu. ²²nde yila yebe bisodze ye nde yiba, ne yila ye isolu ye nde tuka tanda busuve batu. ²³ti ndili ye mutu idzi ne meluyi, ayuka! ²⁴Wangu a tanda Bantu : "pikayi utsengu ne beyi be kiyouka, nde we midilu me beyi beki tse Tita boko , ne boko betse tika beyi ne vavu ni tse kunise beyi. ²⁵mutu we idzi ne yangu, a homo uyitsi ni mutu we nde yangu, yebekinaguse yedzi idzi ne yangu. ²⁶ye yedzi kivele Utanda: ilongo dze Nzambi dze dzi Nda unkuni wue ki kuna mbulu se senze. ²⁷ananga ne pindzi ye dzi kitelime ne musa, biedzi mekuna biaki pulaka biaki nene dzake ne yangu nde yiba Nda biangu bilunge. ²⁸senze ye kaba mbulu ni ya meve: wuika ye banda mwuana koko, ye ya yeki wikue mwana isangue yeya yekinikue issangue a mene. ²⁹ye ndili ye limbulu libendze, ye dzi kiboko mbendzi ne utsitaka langu ³⁰Bebe beluka mikise ilongo dze nzambi tiva gnie. unlvile mue bebe ituka boko ni unza? ne utanda dzangu. ³¹ye ndzi nda limbulu le mutarde, Ndili ye be ki kuna, ye ni limbulu litakue membulu messi ute kule senze. ³²Ndili ye bekuna angu ye dzi kikue wuili unene untakue mioko miessi se kuna yedzi ikaba bitatsi biebe gnodzi bikulu biyetunga mendaku sususughu yedzi. ne milinvile miyitsi nda hun, yedzi itanda Bangu mbadzi ye nzambi ya bessi beyuka. ³³Ya wangu ki wowe ne bangu nde ulinvile. Ndili yedzi idze wangu mene ye dzi kitandanke mesi ne betuma bedzi mene. ³⁴Visa mene vavu ikolo dze ya yedzi tanda bangu ati tumbayi ngulu unsulu. ³⁵Ya yu yebabe teme Tima ye batu ne Napa Zezu ne bangu adziki yase mbungu. ³⁶ne moko membungu me dza meya mwawu. ³⁷lifunga lessinga leya ye ne umpupa wuesomo bangu manvu se mbungu ndili ya mbungu ye dze ya lunda mangu. ³⁸Ne Zezu bangu mene adze bembula se melawu me membugu ikulu se likoudza membugu ikulu dze unfuteil. ye bangu begnussule angu ati: akughu we bessu whence yene bayi yebebe bakitse wua? ³⁹yayu wangu a ugnuse yedzi ekanve ne ipepe. yedzi etanda ne limer dzeto! ye ipepe dze sia, ye ipepe dze taba. ⁴⁰Yedzi kitanda ne bangu ati ye beyi biyene bongo niyi? beyi besanda bomu ivukidze? ⁴¹ye bangu be yene bongo yeba biwowe tima yebangu ati: yu ni nza, we ipepe, ne limer be yunvuse wangu.

Chapter 5

¹Bangu ba yiga gulu ye limère sé ilongo dzé Géraseni. ²Yé Zézu épula sé bungu, mutu wedza né iduduma yibi wedzé sè mesongo aya kuélé édzi. ³Mutu mène édzé nè sé mésongo ndé mutu we tuka kuata wanga kaka né negasé. ⁴Bé kutaka wangu mekulu bidzuku bi yitsi ne gasi né bitséyi. Yédzi étsitaka ngasi ne bitséyi. Ndé mutu wé tuka kuata wangu. ⁵Musa ne npidzi édzé ni sé mesongo ne sé bikudzi, ne wula misima, ne lualisé gnulu ne mémagna. ⁶Yédzi eyené Zézu ne ulayi atsé ne bangu. Yedzi évuna mebongo busu védzi. ⁷A ula usima amènè: "Oze benu ni idza, Zézu é mwana we Nzambi we ikulu kolokolo yoyé ne kuvu ye Nzambi, dzika me tô." ⁸Nédzi épansa iduduma yibi pula sé mutu waya. ⁹Zézu asuélé: "Kuvu yowé ni dza yakué bésu bedzi béyitsi, ¹⁰baghu babondo bavelé bondo wagu we ndé luma bésu ulayi. ¹¹Ndili yayu dzivu dzé bingu dze edza nu ufumba bila se kudzi. ¹²Bangu babondo Zézu: ati luma bésu sé bégnama dzika bésu béyignidzelé sé bagu. Zézu ayakué lududuma bibi bia gnidzilé sé bingu. ¹³Ye méku molé me bingu, ma nawine sé limère. ¹⁴Bé bati biè bangu, betsé ne tanda sé biku ne gudu me suta ye batu béya yéne. ¹⁵Bayakuélé yé Zézu, ye bangu bè yéne mutu we Zézu élungisé untsitsi a sua mikanda aya uvé, bayéné bongo. ¹⁶Bé yené mésime suta ne mutu mène we Zézu élungisé batanda ne boko béya nda mamvu mé suta. ¹⁷Yé bangu bé bondo Zézu nu nangué sé ilongo dzé bangu. ¹⁸Yé Zézu égnidzilé sé mbugu mutu we Zézu élungésè abondo Zézu nutsé banédzi. ¹⁹Ni Zézu eké tondo wangu atanda nédzi ati: "Tsèke ndaku kuélé ye batu bowe tanda bangu manvu me Nzambi me pika sè gnulu, yowe ne tsési yédzi mé yéne we. ²⁰Yédzi étsé ne tanda ka manvu mé néné mé Zézu épika sé gnulu yédzi sé ngundu, nè batu bèsi bakima. ²¹Yé Zézu èsové ngulu yé zali sé mbungu, batu bèsi ba kuka Zézu untulé ukolo wine limère. ²²Mutu wé Nzambi Zariuse, aya yéddzi eyéne Zézu a nawine sé mékulu médzi. ²³Yédzi ébondo wangu avélé bondo ati: "Mwana wani wé mwatu akitséna yaka kolokolo wowé wé satsé wangu mé boko yayu alunga. ²⁴Ye Zézu étsé banédzi béyitsi batsé ne binga wangu ²⁵Yédza ne mwantu we pika bi sihu iku ne biolé ne ubédzu vé kayi. ²⁶Wangu ésaba uyitsi atsé ne yéne bé nganga, atsala untanvu mwesi éké lungué. ²⁷Wangu éyuka bé wowé né kuvu yé Zézu, yédzi èbinga wangu tima yé batu ne kuata ukanda windzi. ²⁸Sé métsimini médzi ti makuata liga yedzi va ité métsé lungu. ²⁹Yédzi, ékuaté wanga kayi ya sia. A yéné sé gnulu yédzi ati wangu a lungué. ³⁰Yé Zézu éyiba ati siga mbotu yé pula sé yédzi; yédzi eyikuéné tima yé batu asuhulé wé mékuata unkanda mwami niza? ³¹Be, dzandzi bédzi batanda we yénè batu béyitsi ba we ndé tuka suélé we mé kuata mé niza? ³²Yé Zézu éwanga, né uyéné wé pika vavu ³³Mwatu éyiba dzé suta nédzi ayé nè bongo kuélé yédzi. Apisué busu vé Zézu, atanda wangu mési. ³⁴Mwana wami we mwatu ivukidzé dzowé dza lungisé we, tsèké nè sayi ya luga. ³⁵Ndilu yédzi, édza ne uno wé nédzi batu bé yinga ndaku yédzi bati mwana a wa dzika kulu tô. ³⁶Zézu ayaka mè bè tanda ne tata wé mwuna, wé ndé yéne bongo dzé nivukidzé. ³⁷Pière né Sake né Sa ba sukedzé Zézu. Ye bangu béya sé ndaku yé mutu wé Nzambi, Zézu ayéne batu béyitsi. ³⁸Bédza nu pika iwowé. Nu lila nu gnogo uyitsi. ³⁹Yédzi égnidzilé sé ndaku, yédzi étanda ati yebeyi bilila niyi? Mwana asa ndé wa ani yila. ⁴⁰Bangu ba yambidzé wangu, yédzi épusa bangu ituma, yedzé boko tata ne mama né bé nedzi batsé kuelé yé dzé mwana ⁴¹Akuata boko yé mwana ati: "Talita kumu" nu itanda ati ngondo mé tanda we telimè. ⁴²Yasi yédzi étèlimè utanda mwana édza bemvula iku ne bolé bangu ba kima. Yédzi étanda bangu ati! ⁴³Béyi ndé tanda dzavu dzadzu nè batu édzi étanda ne bangu, kaba wangu bila.

Chapter 6

¹Wangu a tèmè wawu ne utsè sè ngundu yè bè dziya wa nè bè dzandzi bédzi ba binga wa. ²Sudzi yé vusa vè tsupulu, vè un zè, wangu è lakisè sè ndaku yè Nzambi. Batu u yitsi bé yuka wangu bé yènè u vè. Bangu bati: "Wangu é bomo mi milakisili ni wi?" "We kaba wa vu ukani ni za" "A ma manvu médzi kui pika ne mè boko mè dzi mè bè sa ndè yènè?" ³"Kaka un bè dzadzi wè mè бага, wana we Maria, un kulu wé Sake né Ssé né Sude né Simo? Bé kadji bédzi kaka bédzi nè bèbè ba?" Bangu bè yènè ubi ne Zésu⁴Zésu atanda bangu ati: "Undzandzi we Nzambi a dzi nine uyumvu ni ndè yuvusè wangu sè ngundu yè bè dziya wangu ne tima yè batu bédzi mènè, ne sè ndaku yédzi." ⁵Wangu akekuta pika dzandza dzi néni, ni u satsèkè mè boko va batu ne ulungisè mi bédzu. ⁶Wangu akima me suna mè ba yédzi étsè sè mè mbuka mè bakaka nu lakisè. Yédzi èbanga bè iku ne bolè aluma ba bolè bolè yédzi èkaba ba ukani sè bi dzugune bibi; yédzi ètonda ba ati, ⁸béyi ndi bapa yila sè un dzunga, si un sumbi ndè pémbè ndè wanza né bédolo sè mikuku, ⁹nibasoi bé kotoko, nè ndè bapa mè ngoyi molè. ¹⁰Yédzi ètando ba: "Sudzi ye béyi bé ki nindzilè sè ndaku mbotu, dzé ayi ndzi ne béyi bé ki tè mè ibuma yayu. ¹¹Yayu ngundu yè ndè yamba béyi ndè yuka béyi, tèmè ayi buma yayu, fufulayi me kulu nda kumvu ne ba." ¹²Ba bè pula ne utanda ati batu be lawè ne mamvu mè bi mè ba. ¹³Yéba bé panza bi dzugume bibi biyitsi, ye ba bè kulaka madzi sè mi bédzu mi yitsi yè mia miè lunguè. ¹⁴Yé Erode kani yukiki vavu, kunvu yè zézu yé dziki bakiyiba uvè boko bè tanda ati: "Sa Bapetisete anusuè sè bi tsindzi utsina ne vavu, singa yè upika manvu mè bé sa ndè yènè yè dzi sè yédzi. ¹⁵Boko bè tanda ati: "Adzi ni Eli." Boko ati: "Adzi ni un dzandzi we Nzambi motu bè sudziè kala." ¹⁶Yé Erode yukiki ati: "Sa wamiè buma anusuè." ¹⁷Ya Erode éluma ne ukuata Sa bakutaka wa un niènnènguè utsina ne Erodiasè wadzi we mwana mama wèdzi Filipe, nédzi èbala wa. ¹⁸Yé sa ètanda ne Erode: "Ndè uvè nu boko wadzi wè mwana mama wowè. ¹⁹Ni Erodiasè èdzè nè mbèlè nè dzi èfumba ka un sumvu wè ubuma wa ni akekuta, ²⁰nè Erode è dzè nè bongo vè Sa; wangu éyiba ati è dzè ni mutu we tèle ne umpènè, ya yédzi è bata wa uvè. Uyuka wangu yè kalulè wa ni è yukè kè wa ne itsisa. ²¹Wangu àbomo polo vè Erode èpika itsinda dzédzi yédzi èpika bila biè bè wolo bè kugune ne bè kani bè Ngalilé. ²²Mwana we Erodiasè we nwatu ènindzilè nu bina utsinè ne ba, yè Erode bana bè nzènzè bédzi bé yéné uvè ibuma yè bè dza yikidza dza ba unsumvu wedzi èbina. Kani ne wana watu ati: "Sugunelè mè bièsi biowè ki tondo me singa kaba wè. ²³A kana nédzi ati: "Bièsi biowè ki dzuka mè, mè tsékaba wè ndzine liyi yè ilongo dzami." ²⁴Wangu apula ne tanda nè mama: "Yami ki sugunelè ni yi?" Wangu ati: "Mulu wine Sa Bapetisete." ²⁵Tsagane yèdzinindzilè nè mbangu kuèlè yi kugune ati: "Me fumba miti we kaba me tsagane yi, sè pèlè, mulu wè Sa Bapetisete." ²⁶Kagune ayènè ubi, ni utsina nè dzanvu dzédzi ètanda sè misa mè bè zènzè, a kè tuka lèwè. ²⁷Yayu kani aluma un wolo wèdzi nuya wangu ne mulu wine Sa. Ye un wolo wè tsé tsita wa mulu sè ndaku yè ungenèngè. ²⁸Yédzi è yiki wangu ne mulu wédzi sé pèlè nè kaba ne wuana we watu, nè wuana watu ikaba nè mama. ²⁹Ni bè bingi bédzi, bé yuka ati wangu awa, yé ba béya boko tsindzi nu tsi sodzè. ³⁰Ya bé dzandzi bé Zézu, baya kobisè wa, batanda ka wa manvu mi ba bè pika ne nda ba bè lakisè. ³¹Ya wangu atanda ba ati: "Tsékè ayi ibuma yè tsilili béyi ba ke dzunda." Ne batu uyitsi bé ki tsé nè bé ki ya, bangu bakè dzé nè mè ndili mè ba bèkidza. ³²Ya ba batsè sè lindi sè ibuma yè tigi. ³³Bangu bè yènè nda ba bè tèmè, ye bè yitsi bè yimba ba, yè ba bè tsè, ne mè bangu, bi ngundu biési, yè bangu bè wunzè ba busu. ³⁴Vè bangu bè yodzèkè ngulu unsulu wangu a yènè un kuka wine batu yédzi è yènè ba tsési ne ba bèdzènda bi ndovènè biè ndè kugune. Yédzi èbanga ne ulakisè bangu manvu mè yitsi. ³⁵Batu bédzi bè yènè ati itadzi dza lawè, ba ya tanda wa ati: "Awiya ndè bila nè itadzi dza lawè." ³⁶Vutisè bangu bè tsè sè mè mbuka mè bakaka nu sumba bila biè udza. ³⁷Wangu a kalulè ba ati: "Béyi, kaba yi ba bila biè udza." Bésu bé tuka tsi sumba pembè ni mikamamiolè ne kaba ba badza? Wangu atanda ba: "Béyi dzi wawu ne biliyi kuè? ³⁸Tsè kè ayi tsè waya." Ba bè tsè nu sugunelè, batanda: "Biliyi bitani ne besui bole." ³⁹Yè dzi ètanda ne batu bésu ne sunda une tsitsi sè bègnala. ⁴⁰Ba sunda sè mikuka; miè une kama ne mi ku mè tani. ⁴¹Nda vèdzi èboko biliyi biè pembè ne besui bè bolè, awaya ikulu, abondoko atsitaka biliyi biè pembè akaba ne bè dzandzi bédzi nu kabaka batu. Ya akabaka ba bési besui bè bolè. ⁴²Bangu bési ba dza bayula. ⁴³Bangu ba tolono bi liyi biè pembè biè vuka, balundisè bi lunga iku ne biolè ne tsika ye biliyi biè bésui. ⁴⁴Bangu bè dzè bè mile bè tagni bè dza bi liyi. ⁴⁵Mesadzi a sumo batu bédzi sè lindi nu bandaka ngulu un sulu we Betésaida wangu avitisè batu bè ya. ⁴⁶Wè dzè tsè tsè, wangu a tsè kudzi tsè bondoko. ⁴⁷Ikolo dzè wunzè lindi yè dzè tima yè limère, wangu è dzè wa mènè sè sèndzè. ⁴⁸Wangu ayènè ati i djuka dza dila ne ba utsina nipèpè. Tima pindzi wangu éyiki binga ba nu landa sè mangu wangu a fumba suta konè bangu. ⁴⁹Ni vè bangu bè yène wa alanda sè mangu, bangu ba wula mi sima bè yiba ni ati yè dzè ni unkuku, ye bangu bè yène wa yè bangu bè yène bongo. ⁵⁰Yédzi è nu tanda va bangu ti: "Dzè ayi ne singa ayu ni me! Dzika yènè ayi bongo!" ⁵¹Wangu agnindzilè sè lindi nè ba, ne ipèpè dza sèkèlè bangu ka kima dzanvu. ⁵²Wawu bangu ba ke yuka nda bi liyi biè bi tagni biè ki tanda ya, yè milima miè ba miè dila. ⁵³Vè bangu bè savè, bangu baya sè sèndzè yè Génésarète ye ba bè tsèkèsè lindi. ⁵⁴Vè ba bè pula sè lindi, yè bangu bè yimba wa tsaghane. ⁵⁵Yè bangu bè tanga mè bangu sè ngundu yèsi ne banda nu ya ne mi bedzu sè mè

laka, bibuma bièsi biè bè yuka ati wangu a tsètsè.⁵⁶ Bi buma bièsi bièdzi è gnindzilè sè mè mbuka, ne sè bingundu, ne sè mè longo, bangu bè dzikakè mi bedzu sè bi buma biè umbungu yè ba bè bondoko wa nu betumè ingyoi dzédzi. Yè batu bè betumè ki wa ba lunguè.

Chapter 7

¹Bè bafarisi ne bè basekribe, béyinga Sérusalème bakukénè konè Zézu.²Bangu ba yéné ati:"Bedzandzi bédzi bédza bila ne méboko mé limbidu.³Bè bafarisi né bé bazuife ndé tuka dza bila ne méboko me limbidu né tsila yè manvu mé bangu mè bibutu biè kala.⁴Yé bé bafarisi, bé yiga buma batu bèsi bangu ndédza, ndé suaka méboko, yédzi ne bitsila bioko bié kala, bié bangu bibata, ngonongono. Né isuaka dzè bikapi, ne bipelè ne bilaku bié kuélé yè bidza.⁵Bè bafarisi ne bè baskribe ba schulè nè Zézu, yé be ntsandzi bowé ndé bitsila, bié kala ni nèyi? Bangu bédza, peimbé, méboko ndé suaka.⁶Atanda né bangu béyi bédzi ne upiéli: Esai èmana tanda ne manvu mi waya bèyi: batu ba, bé kakisé mé, ne yèndzi ni milima mié bangu midzi ni ulayi nami.⁷Bangu ndé yiba, bondo mè, bé kaba bitsila bie bangu, nda bitsisila aménè.⁸Beyi bè léwé, mè ndondzi mé Nzambi ne ubata me ndondzi me batu.⁹Ati béyi be léwé ndondzi me Nzambi mè ubata mé kala.¹⁰Ye Moise étanda, kuna tata ne mamò wowé, ti we ndé kuna tata ne mama we ndé libiku.¹¹Ni béyi ti ba tanda, ne mutu ati:"Bési bia mi kaba, tata ne mama me kaba ni Nzambi.¹²Yayu béyi bé simba wayu nè ukuna tata nè mama.¹³Béyi bé léwé me ndondzi mè Nzambi ne ubata. Mè kala béyi bè pika nda manvu mé kala.¹⁴A velè banga, batu ati: "Yuka yimé béyi bési." ¹⁵Ndè yila yi yinga kuelè, ne ubiusé mutu, ni yi pula, sé mutu yi biusi mutu.¹⁶Bé yiba nténde, sè liyi, yé ité bati ti yidzè, ne mutu widzi ne mèluyi ayuka.¹⁷Ye Zézu étèlimè sé batu, agnidzilé sé ndaku, bé tzamdzi bédzi, ba suhulè wangu, mowé me wowé ni mèdza? ¹⁸Zézu ati:"Béyi ndé, utsègu? Béyi ndé yiba ati, biésé bi gnidzilé sé mutu, ndé bihusé mutu.¹⁹Nè biagu, ndé tuka, gnidzilé sé ulimina wédzi, ni sé moyi, yè biagu bi pula, mbisedanku. Yé Zézu étanda ati, bila biési, bidzi uvé.²⁰Atanda né bang:"Bipula sé mutu ni bi biusé mutu.²¹Ni sé milima mié batu, yédzi ne métsimini me mibi, ugondo, yiba, ibumadzeé batu.²²Mékali, tsési yè bomò, manvu ubi izanga, upandu, tsési, yè biési, usuwa.²³Manvu mèbi, mamèsi, mé yinga ni sèulima, yè mangu, mi biusé mutu.²⁴Yédzi étsè, sè ilongo, dzè Tire ne Sido agnidzilé sè danku, èké tondo ati batu, bèyi ati wangu adzi wa, èké tuka solimè.²⁵Palikesè, mwantu we mwana édze, ne biduduma bibi, éyuka ati, wangu aya, ayé sé mékulu mèdzi.²⁶Mwantu, édze ni ngerèke we Siro Finisiène abondo wangu nupanza mi kuku, sé mwana.²⁷Ati:"Dzika bana, bé banda dza, ni ndé uvé, né ukaba lipeimbé lè bana nè bèvandi.²⁸Yédzi étanda ati:"Hè kuhu né bè vandi, bédzi sina, bédza mè fusu.²⁹Atanda ne mwantu, nda wè métanda vavu, tsèké ne sayi, ukuku wane pula.³⁰Yédzi ètse; ne danku akobisé mvana bèbula sé ilaka, mikuku miédza mié mangué.³¹A nagué ilongo ndzé Tire asuta dzé Sido, kuelé yé dzanga dzé Ngalilé utsé ilongo dzé Dékapole.³²Baya wayu nè tsima ye bangu bè bondo wagu nu satsé wagu mè boko.³³Abapa wagu, kuélé, ulayi ne batu, asomo wagu milivu, sè mèluyi, akuata lilimé ne mèteyi.³⁴Awaya, ikulu, awébè ati:"Eferata" utanda ati dzivulé we.³⁵Tsanhane adzuvulé wagu me luyi, a wowè télé.³⁶Atanda, bagu ati:"Béyi ndé tanda me mutu, asigedzé, béyi ndé tanda ne bagu, ye bangu yebisè tsè ne tanda.³⁷Ba bési bakima dzanvu, "batanda apika manvu mèsi télé awowisé bitsina.

Chapter 8se masi,mamu ye vèlè dza ne batu beyitsi ni batu gnè. zezu abanga bedjiè Togo yedje tanda ati:

²ménine tsèsi he batu ba,Bangu beni nami ulave masi mesatu,ni bangu NDE bila biè udza.³ti mavutise bangu se mendaku mébangu NDE dza be tuka yanvè . péyi. ne beyinga ne ulayi.⁴ye bedzè he nzambi be kalulè nedji ati: "besu be tuka bomo pe mpè yi yitsi CE Suaka ye kagne numbugle bangu niwi?"⁵yè dzi ésuhunlè Bantu ati: "bèbè beni pempè?" Bangu be kalulè ati: untsami ⁶wangu akaba unkani he batu besi nu sunda untsitsi sins. yendjzè boko va bana be pempè untsami, yedjè bondo nzambi, yèdzè ètanda ne bedzandzi beddzi nu kabaka he Batu.⁷ye dza ne va bana be besui, bangu Babondo nzambi,yedze etanda ne bedzandzi bedzi ni kabaka ne Batu badza,bayule.ye Bantu betolongo biliyi biè vuka bilunga untsami ne vuka.⁸batu bedza mekama meku menayi ye zezu evutese bangu.¹⁰be mana wawu,yasi yedzi gnidzilè we mbugu ko ne bedzandzi bedzi be nzambi, ye bangu be tsè ilongo dze dalmanutha.¹¹ye be pharisiens beya, ye bangu be pika zezu iwowe,nu rumba nedzi ndinvu yi inga ikulu nu demise yangu. ¹²ya pika zezu ubi we unlima. yedzi Etanda ati: "ye batu batu be me masi bifumba nati me laka bangu ndivu yi yinga ikulu neyi? ni me tanda beyi umbu nde ndivu ye bitsè kaba he bangu." ¹³yasi yedzi édzika bangu ,etsè ngulu mbko.¹⁴be dzandzi be nzambi ba dzumbisè,pempe,yè vuka si va biliyi be pempè biè vuka CE mbugu.¹⁵yedzi tanda bangu nudzè ne utsengu nenu tanga mili mi nenise bila we bepharisiens ne herode¹⁶bedzandzi be nzambi ba wowe tima ye bangu ati: ne bebe nde pempè. ¹⁷ye zezu éyiba, yédzié tanda ne bangu ati: ye beyi be wowe ne dzanvu dzé beyi nde pempè ?beyi nde yènè? beyi nde yuka? milima mié beyi mieni ne udilu.¹⁸beyi be ne misa,beyi nde yènè? ¹⁹ya me tsitaka bans be pempè yi tagni ye batu mekama menu metagni,beyi be me Baja bilungu biè nezelè me pempè kuè? yé bangu ba betanda ati iku ne bills.²⁰ya yami étsitaka bana be pempè untsami tima ye batu mekama meku menayi beyi batolongo mezeli bilunga kuè? bangu ba yakuè ati:"untsami"²¹yedzi étanda ne bangu ati:"ndzi ne wawu beyi nde haka?"²²bangu be unzè bethsaïda, ye btu be wawu beyè zezu ne mutu we misa pi, ye bangu be tanda zezu nukuata wangu.²³ye zezu ékuata wangu boko yedziè tèmè nedzi se mbuka, yedzi ètsutsulè wangu mateï we misa yedzi esatsè wangu mèboko. asuhunlè wangu ati: " yila?"²⁴asikulè misa yedzi étanda ati:"meyene batu bi wagna mili milanda."²⁵yédzié vèlè sadza wangu mèbokose misa Maya ne uvè,yedzi eyene bilè biesi tsèlèlè. ²⁶zezu avutisè wangu, yédzié tanda ati: we nde nindjilè CE ngundu.²⁷zezu ne bedzandji be nzambi ba tèmè wawu nu tsè mebuka me cesarée we Philip. ne beyi asuhunlè ne bedzandzi be nzambi ati: ²⁸bangu ba kalulè wangu ati: "zan Baptsiste" ,boko ati: "Elie" ne boko ati: "un dzandzi motu we nzambi. ²⁹asuhunlè bangu ati: "ni beyi be yènè me ni vi? " ye Pierre ekalulè ati: weni mutu we betobo. ³⁰zezu adzula ba meluyi ati: beyi nde tanda dzanvu dzotu ne batu. ³¹yesi yedze banga nu laksè bangu ati:muana mutu atsè yènè mepasi uyitsi,ni be tsè live wangu ne bibutu ,ne bibutu biè mepili, ne ne be tendi be mbadzi ye nzambi ne bitanda ati: bètsè buma bangu ni yangu ni wangu itsè gnusè. ³²wangu stands tsèlèlè manvu. ye Pierre banedzi bitsè kuèlè,yedzi kanvè ne manvu mamu. ³³ni zezu a vudzè mbisa,awaye be nzandzi be nzambi yasi yedziè kanvè,ne Pierre, yedzi étanda ati: "wani visa yeni enable. " wè ndè sunga manvu me nzambi ni we sunga ni manvu me be ilongo. ³⁴wangu a kukisè Batu ne bedzandzi be nzambi. yedzi tanda ati: "ti mutu uffumba bingame, adzika se manvu me dzi, ayakuè manvu me udjilu, yayi abinga me. ³⁵Ya mutu with rumba pika manvu mene nde libiku ,we ne libiku ni wi live manvu me dzi nami ne mbadzi ye nzambi. ³⁶ye mutu iyene uvè CE ilongo ti mbisa wawu abumisè gnulu ne vudju yedzi. ³⁷ye mutu ituka kaba buma ye libiku ledzi ni yi?³⁸mutu weni ne sogni yami CE ilongo dzè ukali dzi ne manvu mebi, me muana we mutu adzè yènè wangu soni yedzi dze ya CE likuma lè tata wedzi ne iduduma santi ye banzi."

Chapter 9

¹Ye Zézu étanda ne bagu ati: "Ulu amene me tandé ne bèyi boka ndé wua, ti bagu basa ndé yéne, ukani vè Nzambi vi sunda ne siga. ²Masi utuba maruta, Zézu boko Pière ne Sake ne Sa nudzé ne bagu kulé ye kudzi ye néni yedzi e yikuéné busu vé bagu. ³Mikanda mié dzé mia yikué utidè usumu, kata fu améne, ndé fu nda yayu né bisuaka ne mésine ndé suaka wa wu. ⁴Ye Eli ne Moise bé laka yulu ne ubanda ne uwowé ne Zézu. ⁵Yayu ye Pière étanda ne Zézu "kulu uvé bébe badze wa me tuka tuga me mbaza me satu mbotu wowe ye ugnolé ni ye Moise ye usatu ye Eli. Ne ⁶Pière, éké dza ne dzavu dzé utanda, nédzè eyené bogo. ⁷Ligutsi la vugulé bagu ye tsuyi dze bula sé lugutsi." Awu ni mwana wuami wè itondo wukayi waggu." ⁸Wagu a waya ndé vèle yene bébolé a ki yéne si Zézu. ⁹Yé bagu be dze ne urudéka kudzi ye Zéruse étanda ne bagu ati beyé nde tanda ne batu dzi nami yusé téma ye liku. ¹⁰Ye bagu bé bata ne uruyulé ne boko ususé time ye liku ru yi. ¹¹Yé bé sekribe bé tanda ati uvé Eli a banda ya libusu neyi. ¹²Ye dzi évalulé ne bangu Eli abike ya ne uvéle yebisé mési nè bé ténde ati mwana wé mutu atsé yéne me pasi be tsé yéné wagu nda luta? ¹³Ni nè tanda béyi, Eli édza aya, ye bangu bé pika, mè bagu bé tondo, nda bé ténde, nédzi telé. ¹⁴Ye bangu béya vutsé, tima ye bo ko, bébinga be Zézu, bangu ba kobse batu béyitsi, ye bé sekeribe bédza, nè uwowe ne bangu. ¹⁵Yé bangu bè yéné wangu, batsè ne mbangu, ne ugnusilé wangu. ¹⁶Asugnulé, "Né bé dzandzi bédzi, mé béyi bi wowé nè bangu, ni mèza? ¹⁷Mutu motu, wédza tima ye batu, ayikulé nédzi, kulu maya, wene mwana wani, adzi nè iduduma yédzika wangu kina. ¹⁸Akuata wangu, ayisa sina, milindzi, méhudzu, mia pulaka, sé hudzumvu, adza mina, ayi kué lititi. Ma luma bé bingi bowé, ne upadza iduduma, ye yibi, yidzi sé yédzi, ni bangu bè kètuka. ¹⁹Ati: "Bé, me tsédzè ne beyi me ndili kué? Me tsé tuka bèyi me ndili kué? Yaka me nédzè." ²⁰Bangu baya wangu né mwana yé iduduma yé yénè Zézu, ya isa mwana. Mwana a nagnun, milindzi mia pula sè udzumvu. ²¹Zézu a suhunlé nè tata: "A ne sala ne bèyi me ndili kué?" "Yé banda ni ulindzé." Yé tata we mwana évélé tanda. ²²Edzè ne uyisa, wangu, sé ugnan, né sè mangu, nufuba buma wangu ti wè tuka, péka yila, yéné bésu tsési pika. ²³Zézu ati: "Ti wa tuka? Wédzi nè ivukidzè, ndéyè udilu nédzi." Tata we mwana ²⁴ati: "Médzi ivukidzè yaka nagusé, mé mésuna." ²⁵Yé Zézu éyène batu, bétanga kuélé yedzi, yedzi ékavé, ati: "We iduduma, yétsina pula, we ndé vélé ya. ²⁶Iduduma, ya wowé, mwana ayanvé, éyagu ye pula, mwana édza ni nda wa wua, batu ati, "awua." ²⁷Yé Zézu ékuata, wangu boo, nè tubidzé wangu, yé mwana aménè we ibaka, ételimé. ²⁸Yé Zézu ègnidzilé sé danku, bé bingi bédzi, ba suhulé wangu isalé: "Yé bésu ba kètuka panza, biduduma bibi niyi? ²⁹Akalulé ne bangu: "Abi bié tuka puka pula si ne ubondu. ³⁰Bangu ba ruta dzé Ngalilé. Bé kétondo ati béyiba kuele yé banga bédza. ³¹Ni wangu edza ne ukalisé be bingè bédzi atanda ati: "Mwana wé Nzambi, bètsè dzika wangu, sè mè boko mé batu, né ubuma wangu. Yédzi tsé wa, atsé agnusé, sè masi mé satu. Ni bangu bé eke yuka, médzi édza ne utanda. ³²Bédza ne wongo ne usuhulé wangu. ³³Yé bangu bé kalué Kapèrenaume yé bangu bédza se danku, ba suhulé nè bè bingi bédze, mè béyi bè médza ne uwowé ni méza? ³⁴Ni bangu bè kékalulé, ne bangu bédza né wowe, sè péyi né mè wi takué boko ubuku. ³⁵Abanga ba bési iku ne bali, atanda ati: "Mutu we fumba dza butu, abanda dza, mbisa yé bési, ne udzandzi we bantu besi." ³⁶Yédzi eboko mwana uté motu, nè tédzè tima yé bantu. Aboko mwana sè méboko médzi, ³⁷ati: "Mutu wi yamba mwana nda ya ne kuvu yami, ayamba nami, ni wi yamba me, ndé yamba me méné, ni ayamba nè we luma me. ³⁸Sa ati: "Kuhun bésu ba yéne mutu, apanza mikuku, ne kuvu yowé, ni bésu ba simba, wangu nédzi ndé binga bèbè. ³⁹Ni Zézu ati: "Béyi ndé simba, ni ndé mutu witsé tuka dzandza ngonognono ne wvu yami, ndé vèlè tuka tanda dzanvu dzi bi. ⁴⁰Mutu ndé bembé ne bébè, adzi ne bèbè. ⁴¹Mutu ikaba béyi, kopi yé mangu, ne bèyi bédzi be Krisete, me tanda, béyi ubu améne, ndé tsé fuya. ⁴²Mutu wi wèlè wuana uté we me yakué me, bé kuta ni wagu ilika sè tsugu ba yisa wagu sè dzanga. ⁴³Ni boko yowé ti yidzè ubi tsita; yayu we bomo libiku boko yotu, ⁴⁴kaka wa bungu ugnan win ndé bodzé, ne me boko molé. ⁴⁵Yayu kulu yowé ti yidzi ne ku yibi tsitsa, wuku wa gnidzilé si libiku lé ubu, kulu yotu, kaka me kolu molé sè ugnan win ndé botsé. ⁴⁶Téndé bisaguvu bie kala bivé liyi yi té, ye meku menayi, nébi nayi liyi yi té, ye meku menayi ne utuba. ⁴⁷Ti dzisi dzoyé dzidzi ubi, nagusé dzagu, wuku yatsé ikulu ne dzisi, dzotu, kaka wa tsé sé ugnan ne misi molé. ⁴⁸Usongo win ndé wa ne ugnan ndé botsé. ⁴⁹Yayu mutu ne mutu, atsé dza ne metsiba me ugnan. ⁵⁰Métsiba uvé, ni wagu ti aya ndé liélié bè tuka vutisé liélié nivi? Dzakayi ne metsiba tima ye beyi ne uduru ne boko.

Chapter 10

¹Zezu atamé Mbuma yaya, yetsié tse ilongo dzé Judee ngulu ye unsulu win Jurdin, ye batu bé yitsi bé ya kobisse angu. yedji evele laksse bangu nda vé dze dze pika. ²Bés Pharisians baya boko yedji, nu man wangu yé bhà bè Sunhuhule a ti: "Dzé ni we ni we ni dzanvu dze tele? Ti mwuatu, a tula ibhala dzedzi?" ³A yakue a ti " Ndongdji ye Moise e kaba beyi ni insa?" ⁴Bangu ba yakue Angu Ati: Moise e tende besu ati mutu we dzi baka a tuka tende sanguvu nutulise mwadzi wedji. ⁵ye zezu eyakue Bantu ati: Moise etanda Beau vavu ni utina nemilima mie beyi mini. ⁶Nemebandu me iwangu, nzambi awanga ibaka ne muatu. tsala Bantu. ⁷Avani utina ve, muatu ibaka dze teme tatawedji ne mamawedji. ⁸Yeba bessi bole beyikue mutu motu. ⁹Yayu batu bie nzambi ivukisse nde mutu wituka. ¹⁰Yeba be dze ce ndaku, betsendjibedji ba suhunle wangu djanvu mene djotu. ¹¹mutunimutu wi tulisse muatsi wedji ne ubhala muatu moko ani CE ukali. ¹²ne muatu wi tula ibhala dzedji nu dze djoko ani CE ukali. ¹³Be dze neyukangu beyangu ne bana bete numbondo ne bangu ye bedjandji bedji, be dze ne Linda Bantu. ¹⁴E zezu eyene vavu, yedjie kanve ne bangu ati: djikaye bana bete beta book yami. beyi NDE simba bangu, tumba ye nzambi yeni ye batu biwaniangu. yedjie bande undjuka mutumotu, ayenebangu boko yedjie nuvuna mebogo, nusuhunle wangu ati: akuhun we unwe tandeme yami tuka pika numbomo libiku lumbu numbu? ¹⁵umbu amene metande beyi, we nde yakue rumba ye nzambi NDA muana unite ndetse nindzelewe. ¹⁶yedjie boko bana ce mebokomedji, he ubondo nebangu. ¹⁷Ye zezu eyakue angu ati: we banghe me kuhun unwe nineyi? ¹⁸NDE mutu weni unwe mbissa ye nzambi. ¹⁹wemene weyiba mendodji: we nde mbuma batu, we NDE pika ukali, we nde yiba, we nde tanda menuu me undjuma, we nde pika ukilu ve yiba, wa kuna tata ne mama wowe. ²⁰Ye mutu wayu etanda ati: "akuhun wami, biese biowi tande me biabiu mé banda pika biangu siyedji dze. " ²¹Zezu awayé wangu yédjié-tanda wangu . a tanda wangu: ya vuka wè yila yotu . uvè wā sumbisè mebomo mowè mesi we kaba beni sé mèmababa; ya wè bomo djibomo dze ikulu. mbissa yayu binga me. ²²wangu ayuke vavu ye mulima muedji mue ndamba. nedjie nemebomo meyitsi. ²³zezu awaye konedji yedjie tanda ne bebingui bedji ati: "djeni djanvu djikanga he batu benine membomo meydji nū-nindjile ce tumba ye Nzambi!" ²⁴be djandji bedji ye bé kima midjutsi. ye zezu ē velsè: "bana, yenini djanvu djé inganga nū nidjelè sè tumba ye Nzambi!" ²⁵yenndmmmmn ne nia ma nū suta sè djisa djè sondjè, ni inganga ne mutu weni ne mebomo me yitsi nū nidjilè sè tumba ye Nzambi. ²⁶E ba bē yebse kima Tima ye bangumenè: ne mē manvu "bèbè wi tsè lunga ni nza?" ²⁷Zezu a wayé bangu ye djié tanda Bangu ati: "yenini yila ye uwatsi ne batu, ni kakā ne Nzambi. manvu mesi ni me Nzambi ituka" ²⁸Pierre a bandā wowè nedji: "waya , besu ba djika biesu, nū binga wè. " ²⁹Zezu a tanda ati: "humbu amenē me tanda beyi, nde mutu wí tsè djika ndaku , ti vavu nihin bendumi; be kadji , be mama, be tata, ne bana, ti vavu nihin sedjè yedji utsina nāmi, nene mbadji yami, ³⁰a tsè bomo mi kama ne mi kama sè tumba yi: ne me ndaku, ne be ndumi, ne be kadji, ne be mama, ne bana, ne me pangu, ni ne membaba me tsè dje kati, ne sè masi mí tsè ya libiku le nde sia. ³¹batu be yitsi beni busu, be tsè vutsè mbisa; be mbisa be tsè souta busu. ³²Bantu be djè ne landa nū bita Jerusalem, yè Zezu e takwè bangu busu. be djadji bedji ba kwè pami, ne be djè nū binga mbisa ba yene vongo. yè Zezu ē veludjula niulu ne bedjadji nedji be iku ne bolè, yedji banda tanda bangu manvu medjè maktsé kwè nedji. ³³yukayi! bèbè be bita Jerusalem, ni be tsè sumbesè muana Mutu sè meboko mié mipere ne betendi. bangu betse pama wangu upami whin liku ne ukaba wangu sè meboko me batu bebi. ³⁴Tsè yabindzè wangu, be tsè tsutsule wangu métei, be tsè dama wangu mibisa, betse buma wangu. ni visa vè unsatu, wangu atse velè niusè. ³⁵zacques ne zan, Baja be Zebedée baya kobse wangu nusuhunle ati: "akuhun; been be tondo nati wè pika bésu mési me besu mébésu bī tanda we. " ³⁶yedjiè suhnle bangu ati: ye bèyibi vumba ati me pika beyi niyi? ³⁷Ye babè yakwuè wangu: we sulisè besu mesidji CE likuma lowe boko ye sakwuè ne ye muatsi. ³⁸ye Zezu é yakwuè bangu ati: "beyi nde yiba ye beyi bi suhunle. beyi be tuka noto CE kopi ye mébaba yami tsè noto? tiva nien beyi betuka boko mètème māmi djè book?" ³⁹yè ba bē tanda wangu: "besu betuka." Zezu a tanda bangu ati: "beyi be tuka nuan ce kopi ye mébaba mami. beyi bedze boko mètème. " ⁴⁰djanvu djè wi djè boko yami ye sankwuè ne boko ye muatsi, me kaka wi kaba, bieni bi buma be batu bè be yebise biangu utina ne bangu. ⁴¹ye be djandji boko , iku beyuka, ye babè bapa djiba amene kulè zacques ne zan. ⁴²Zezu a banga bangu. boko yedji nu tanda ati: béyi béyiba ati bebi banga bekuhun bebitè boko , ni bibutu time bangu bè pinian boko. ⁴³Wè boko besu, mutu wi vumba yikwuè butu timé bèyi atse uyika muè boko besu. ⁴⁴mauana, wè Nzambi ékéya ati, be djandja wangu, eya nine udjandja, ⁴⁵Ni timé ye beyi kaka vavu, mutu we butu ni undjandji, Ni timé ye beyi kaka vavu, mutu we butu ni undjandji ⁴⁶Nu kaba niulu yedji nda somini ye batu beyitsi. " Bā ba djanga zericho. yedjiè djè ne tēmē ne be djandji bedji ne batu beyitsi, ⁴⁷mauana wè timé, bartimée, wè djè nde misa nudjuka batu ètsè nucidji unkolo mué peyi. Yetsié yuka ati Zezu we na zaréen wè djè CE peyi, yedjiè djè ne uléka misima ati: "Zezu, muana we David yene me tsesi. " ⁴⁸beyitsi be djè ne kanvè nédji ati: djiba undju muowe, ni wangu edjè ne yebise ULA usima. "Zezu muana we David yene me tsesi. " ⁴⁹E zezu è télimè nusuhnle ati: yakaye nédji. bā be banga wangu: "pika singa! télimè wangu a banga we. " ⁵⁰Ye djie yisa

unkanda muedji kwuèlè, a lèsè nudjè yedjiè kobsè zezu.⁵¹Ye zezu yakwuè ati: " yowi fumba weti me pika nose niyi? " wangu ati: "akuhun mé fumba nil vèlè gene." ⁵²Zezu etanda wangu ati: "tsèkè ivukidje djowe djia lunksè we." yetsiè binga wangu CE peyi.

Chapter 11

¹yéné ye Bangu be unziki mono ye Jerusalem: Bangu be dzika bakaka ne Bethphagé ne Béthanie, se kudji ye Oliviers, Zézu a luma be dzadzi bedzi bedzi ²yé dzi tandiki bangu ati: "tsekayi se mbuka we tèle ne bébé. ye beyi beki uzé dzilaye, beyi be yéné ndovéné ba kuata gniagulé waka me ne wangu. ³mutu ta sugnulé beyi: "ye beyi beki pika vavu" ni beyi, yakué wangu, "Nzambi a ne tsesi" Bangu be tika tsahan yaka wiya." ⁴ye Bangu be tiki, ba kobisé ndovéné bakuta mbadzi sé umbele wuhun peyi yineni. yé Bangu be gniangulé. ⁵be dziki wayu batanda Bangu, "ye beyi beki pika ne gniangulé ndovéné ni yi." ⁶Bangu ba tanda nda Nzambi tandiki. ye batu babu be dzika Bangu ba tsé. Be dzadzi be bolé ba tsé Zézu ne ndovéné ba somo wangu linga ye Bangu, ya Zézu abita. ⁷batu be yiti basomo biéba bilinga se peyi. ⁸ye boko be yala bitati bié bangu be titaka se mekumba. ⁹belanda busu ne be mbisa uwulaka misima: "hosona! uvé be kiya ne ne kuvu yé kuhun. ¹⁰uvé ilongo dzé tata ye bébé David! likouma se bibuma bié ikulu."yayu Zézu atsé Jérusalem, atsé se ndaku ye Nzambi awaya bineni biessi. vusa vemedza valawé, bedzi tiki béthanie bané be ikunebolé.

¹³¹⁴atanda Bangu ati: "mutu nde wekitsé dza mbulu yowé." be dzadzi bedzi bayuka. ¹⁵Ye Bangu be unzé Jerusalem adjilé sé ndaku yé Nzambi yedji padza me subisi ne beki su se ndaku ye Nzambi. asuwa bibuma biébé sumbisi be mbinga. ¹⁷be lakisse ati : "baké téndé" ndaku yami ye tsé dza ni "ndaku ye ubondu dzé ilongo djesi?" ¹⁸Be bibutu bié kala biédza ne buma bindovéné ne be Scribe bayouka medzi tandiki, ba fuba nda beki buma wangu ne Bangu be dzika ne bongo bedzi, ne batu besi be yeniki uvé ne milakisili miedji. ¹⁹ikola dzaya, Bangu batémé ngundu. ²⁰Ne suta wayu ne suka, bayéné koko yayi wakanié dzihi se mikanga. yowé loko yana mwakagnié." ²¹Pierre awule ati : kuhun, yéné! ²²Zézu ne Bangu ati: "somo ivukizé se Nzambi. ²³umbu me tanda beyi, mutu ni mutu we ki tanda ne kudji : " télimé ni pisué se limere, wangu tindé suna se ulima, tu a wangu ati medji me tanda me tsé wa, manimé Nzambi km tsé pika. ²⁴yayu me tanda beyi, yéné utina vébeyi beki bondo ne suhulé, vukisé ati wa bomo. ²⁵yé beyi bedji utélé ne bondo, beyi ba boloko mési me beyi bene book, yayu, tata wé bébé we ni ikulu apika ne beyi kolokolo ne me sumu me beyi. ²⁶beyi tindé, boloko boko tata webeyi ikulunde tuka boloko beyi mesumu me beyi. ²⁷Bangu be winga Jerusalem. yedji dziki ne tsunga se ndaku ye Nzambi, be dzadzi be Nzambi, be Scribes, ne bibutu biaya kuélé yedji. ²⁸Bangu ba tanda wangu: "va ukani vowé kipika bilabi nivé dza? we mekaba wé ukhun ni dza?" ²⁹Zézu ati: " mekaba beyi udzuti. yakuayi me mani me tanda. beyi we kaba me ukhun. ³⁰mètème me Zezu me yinga ni ikulu na se mutu. be wowé tika yeba ati : bébé FIBA tandati we wings ikulu wangu stands ati : ni we beyi bake mekizé wangu niyi? " ³¹ni bébé to ba tanda to, "wewa niné mutu" ³²Bangu ba yéné bongo we batu, Bangu bé yibiki ati: Jan ni udzadzi we Nzambi. ³³Bangu batanda Nzambi Ati: "besu nde yiba : " né Zézu ati : "nami mendé tandé beyi kuélé yé ukanivami.

Chapter 12ndili yayu, Zézu abanda lakisé Bantu sé milinvulé. yedzi kitanda: mutu motu ekuna ni kuba ye melaku me lui, yedzi itunga libakala unkolo wunkuba, a Lima ibila he untunnga ugnegne a Lima ibila, mwana ndaku ikulu, né ubuhudze beyubi. Amana dzika kuba nebatu bedzi be unlima. yedzi itse undzunga.

Chapter 12ndili yayu, Zézu abanda lakisé Bantu sé milinvulé. yedzi kitanda: mutu motu ekuna ni kuba ye melaku me lui, yedzi itunga libakala unkolo wunkuba, a Lima ibila he untunnga ugnegne a Lima ibila, mwana ndaku ikulu, né ubuhudze beyubi. Amana dzika kuba nebatu bedzi be unlima. yedzi itse undzunga.

²Ndili, yu dzanga, yedzi iluma undzandzi wuedzi moko sé kuba ye mélaku melui ne utolo angu va mbulu ye mélaku melui.

⁴yedzi kiluma Bantu mutu moko yé bangu beki lualise angu sé mulu yebangu bekihikulé angu NDA dzili. ⁵yedzi kivéle uluma mutu yé bangu béki buma wangu, bayikulé batubesi unsunvu so wuotu nda béwuika, ne udamaka boko né ubuma boko. ⁶wangu édza ne mutu moko wuedzi iluma, mwana wédzi kitondo. wangu ni mutu wé mbisa wédzi iluma bangu. yé yedzi ati : bangu hétuka yunvusé mwana wami. ⁷ye batu békilika melaku bawowe tima yé bangu : yéné ayi wékitse vuka ne bila biesi. yakayi, bébé hé buma angu yayu bilabiesi bievune bébé. ⁸Bangu bakuata angu, bababuma yébinisa angu sé mipulili miékuba. ⁹we manvu mési many, kuhun wé kuba apikani vi? yédzi kiyé tsala kuba né ukaba né batu bésusu. ¹⁰béyi baké yéné dzangu dzé bitendé? "bapika imagna dzé betungi beyisa imagma dzé tima né Tina. ¹¹abibiesi bieya né kuhun yé biangu bidzi uve busuvé misa mé bébé."

¹²Bantu bafumba kuata Zezu bayéne bongo vé unkuka bangu béyiba ati wangu amétanda dzanvu dzadzu utsima né bébé. yé bangu bekinanga kone dzi yéba bitsé. ¹³vavu yé bangu békiluma va batu boko bepharisiens né beherodiens né wasa dèndé wangu unlanvu uhun mbadzi ye nzambi. ¹⁴Sudzi ye Bangu beya, batanda angu.

"nkumu; Besu beyiba at I wendé yuka dzé mutu kitanda yayu wéndé muketu timayé batu. wéyiki sé uvé uvé manvu me Nzambi. betuka wutanda béndé tuku wuta lipo né Cesar? besu bevaneké wuta nati gnien? ¹⁵Ni Zezu ayiba manvu mébi mé bangu yédzi kitanda : yébeyi békimama métu inéyi? yaka ame né dolo ya mewaya. ¹⁶bays kaba né Zezu yotu. yédzi kitanda: ayi ni ndugu yéza ne ineni yébaténdé yi? yeba bewakué: "ati yé César". ¹⁷yédzi tanda ati. kaba né César biedzi, yéné Cesar ne Nzambi bila bié Nzambi. bangu besi badza lunguku lunguku né dzanvu dzé Zezu itanda. ¹⁸yayu bé séducéens beki sikidzé ati ndili yé bekiwa bébé ndévéle ugnusé, yé bangu békiya konédzi né usuhulangu: ¹⁹akumu, Moïse atendé besu, ndili yé mutu wé umoyi kiwa adzika mwatu mbisa yédzi, ni aképika bana, unwuandji wedzi avanaka vélé uboko mwatu wayu né uvélé pika bana? ²⁰Yé djé he bans

bé mama wédzi ; we wika aboko mwadzi , yédzé was, ndé djéka bana. ²¹yéwé uzolé éboko wangu yédzé wa ndé dzika mwana motu. he we unsatu si vavu. ²²néwa. mwadzi éké dzika bana, yédzié wa. mbisa wawu, ye mwatu ne ibaka dzadzu béwa. ²³nemi vudziki mié bangu ce ilomfo dji, ye ba bi dje yevudje ce libku, a dje dje ni muatsi Wesa? ba basi undjami be dje ni be lumi brdji? ²⁴Zezu ati : « yemé undjina ve beyi bi tapa, beyi ndé yiba pitu ye Nzambi, beyi ndé yiba Singa yé Nzambi? ²⁵Ye babi djé Vélé niusé timé yé bidjindji, baba kidje ni nde badji ne

belumi bé dje, ni nde biyiseka, ni babe djé djé ni nda bibanzi ikulu. ²⁶Ni ne djanvu dje bidjindji bi nusé, beyi be sa ndé tanga sanguvu ye Moïse, ce djanvu djédjé muena koko yédjé nu yamba munian, nda vé Nzambi e wowe néti Ati: «Meni Nzambi w'Abraham, nzambi we Isaac, ne we Jacob? ²⁷Wangu kaka Nzambi we bidjindji, ni we ne mongo. beyi bé tapa wayu ni kata tapa? ²⁸Utendi motu a ye yuku iwowe djé bangu a yéné ati : Zezue yebesse yakue bangu. Yedjié Sunhulé wangu ati: « ndondji yiy tawe mé ndondji ni insa? ²⁹Zezu a yakué ati: «ye Ubuntu ni yuka Israel, Nzambi we bebe a ani motu. ³⁰Uve wa tondo nzambi ne ulima muowe muessi, ne metimi mowe mesi

ne singa yowe yesi» ³¹Yéné ndondji yé unyolo : « uve wa tondo moko nowe nda we mene » nde ntondji yineni yi takué yi. ³²Un tendi nedji ati: «Umbu, Kuhum! We me tanda umbu amene weti : Nzambi a nini motu ndé moko mbissa yédji. ³³Utondo wongu ne ulima Muesi, ne miyukuli mietsi ne singa wowe, nutondo moko ndo me méné yeni yila yi takué bisomini, ne mébomo.». ³⁴Zezu a yeni ati : a kaba udjudji mui ukili, yedjié tonda ati: « we mle wunde ulayi ne tumba ye Nzambi.» mbisa wowu nde mutu we Mixsé suhunlé wangu midjudji ne Zezu. ³⁵Zezu eyawé ni yedjé djé ce ndaku ye Nzambi nu laksé a tanda ati: « yé be tandi bi tanda ati: Chrise ni muana we David niyi? » ³⁶David wangu méné e ke tanda ce iduduma. Sante yedji ati: «Nzambi a tanda ne Nzambi wami, Sula musitsi ne boko yami yé sangwé ndji ne boko yami djé Landise we kulué Béluni boye» ³⁷David wangu mémé

abanga wangu ni « Nzambi ya tuma we Nzambi bu banfa wangu muanua we David ni ne yi? Batu be yitei be dje wawu be dje ne uyuka ce uve ³⁸Ce milaksé médji Zezu a tanda ati: « Pikaye ukili ne Betendi bi tondo londa ne bi linga bi layi ne mé bulu mé bikaba bangu bibuma bié mikuka mié ituna. ³⁹ne n'umbomo bi buma bié wika ce ndaku ye Nzambi nr bi buma bié me tsinda. ⁴⁰ba bé dja ni bila batu bé mikuili babé pika mibondu mi layi ni binga batu bé yéne bangu.» ⁴¹Yé Zezu édjé sula Musitsi kó ne buma ye bi kaba mébomo ce ndaku ye Nzambi, a waya nda ve batu bé djé ne somo bedolo ce Kungulu. Batu bé yitsi bedje né mébomo bé djé ne kaba bedolo bé yitsi. ⁴²Un kuili muaya kaba bédollo bolo. ⁴³Ye Zezu ebanga bé djandji bédji nu tanda mbangu ati: « Umbu me tanda beyi , Unkwili wuhin mua takué beyi besi mikabili.» ⁴⁴Ni beyi bé bé kaba ni ce mebomo mé beyi meyetsi. Ni muatu we ukwili yu, a kaba biesi bié djé nedji.

³¹Yéné ndondji yé unyolo : « uve wa tondo moko nowe nda we mene » nde ntondji yineni yi takué yi. ³²Un tendi nedji ati: «Umbu, Kuhum! We me tanda umbu amene weti : Nzambi a nini motu ndé moko mbissa yédji. ³³Utondo wongu ne ulima Muesi, ne miyukuli mietsi ne singa wowe, nutondo moko ndo me méné yeni yila yi takué bisomini, ne mébomo.». ³⁴Zezu a yeni ati : a kaba udjudji mui ukili, yedjié tonda ati: « we mle wunde ulayi ne tumba ye Nzambi.» mbisa wowu nde mutu we Mixsé suhunlé wangu midjudji ne Zezu. ³⁵Zezu eyawé ni yedjé djé ce ndaku ye Nzambi nu laksé a tanda ati: « yé be tandi bi tanda ati: Chrise ni muana we David niyi? » ³⁶David wangu méné e ke tanda ce iduduma. Sante yedji ati: «Nzambi a tanda ne Nzambi wami, Sula musitsi ne boko yami yé sangwé ndji ne boko yami djé Landise we kulué Béluni boye» ³⁷David wangu mémé

abanga wangu ni « Nzambi ya tuma we Nzambi bu banfa wangu muanua we David ni ne yi? Batu be yitei be dje wawu be dje ne uyuka ce uve ³⁸Ce milaksé médji Zezu a tanda ati: « Pikaye ukili ne Betendi bi tondo londa ne bi linga bi layi ne mé bulu mé bikaba bangu bibuma bié mikuka mié ituna. ³⁹ne n'umbomo bi buma bié wika ce ndaku ye Nzambi nr bi buma bié me tsinda. ⁴⁰ba bé dja ni bila batu bé mikuili babé pika mibondu mi layi ni binga batu bé yéne bangu.» ⁴¹Yé Zezu édjé sula Musitsi kó ne buma ye bi kaba mébomo ce ndaku ye Nzambi, a waya nda ve batu bé djé ne somo bedolo ce Kungulu. Batu bé yitsi bedje né mébomo bé djé ne kaba bedolo bé yitsi. ⁴²Un kuili muaya kaba bédollo bolo. ⁴³Ye Zezu ebanga bé djandji bédji nu tanda mbangu ati: « Umbu me tanda beyi , Unkwili wuhin mua takué beyi besi mikabili.» ⁴⁴Ni beyi bé bé kaba ni ce mebomo mé beyi meyetsi. Ni muatu we ukwili yu, a kaba biesi bié djé nedji.

³⁶David wangu méné e ke tanda ce iduduma. Sante yedji ati: «Nzambi a tanda ne Nzambi wami, Sula musitsi ne boko yami yé sangwé ndji ne boko yami djé Landise we kulué Béluni boye» ³⁷David wangu mémé abanga wangu ni « Nzambi ya tuma we Nzambi bu banfa wangu muanua we David ni ne yi? Batu be yitei be dje wawu be dje ne uyuka ce uve ³⁸Ce milaksé médji Zezu a tanda ati: « Pikaye ukili ne Betendi bi tondo londa ne bi linga bi layi ne mé bulu mé bikaba bangu bibuma bié mikuka mié ituna. ³⁹ne n'umbomo bi buma bié wika ce ndaku ye Nzambi nr bi buma bié me tsinda. ⁴⁰ba bé dja ni bila batu bé mikuili babé pika mibondu mi layi ni binga batu bé yéne bangu.» ⁴¹Yé Zezu édjé sula Musitsi kó ne buma ye bi kaba mébomo ce ndaku ye Nzambi, a waya nda ve batu bé djé ne somo bedolo ce Kungulu. Batu bé yitsi bedje né mébomo bé djé ne kaba bedolo bé yitsi. ⁴²Un kuili muaya kaba bédollo bolo. ⁴³Ye Zezu ebanga bé djandji bédji nu tanda mbangu ati: « Umbu me tanda beyi , Unkwili wuhin mua takué beyi besi mikabili.» ⁴⁴Ni beyi bé bé kaba ni ce mebomo mé beyi meyetsi. Ni muatu we ukwili yu, a kaba biesi bié djé nedji.

³⁷David wangu mémé abanga wangu ni « Nzambi ya tuma we Nzambi bu banfa wangu muanua we David ni ne yi? Batu be yitei be dje wawu be dje ne uyuka ce uve ³⁸Ce milaksé médji Zezu a tanda ati: « Pikaye ukili ne Betendi bi tondo londa ne bi linga bi layi ne mé bulu mé bikaba bangu bibuma bié mikuka mié ituna. ³⁹ne n'umbomo bi buma bié wika ce ndaku ye Nzambi nr bi buma bié me tsinda. ⁴⁰ba bé dja ni bila batu bé mikuili babé pika mibondu mi layi ni binga batu bé yéne bangu.» ⁴¹Yé Zezu édjé sula Musitsi kó ne buma ye bi kaba mébomo ce ndaku ye Nzambi, a waya nda ve batu bé djé ne somo bedolo ce Kungulu. Batu bé yitsi bedje né mébomo bé djé ne kaba bedolo bé yitsi. ⁴²Un kuili muaya kaba bédollo bolo. ⁴³Ye Zezu ebanga bé djandji bédji nu tanda mbangu ati: « Umbu me tanda beyi , Unkwili wuhin mua takué beyi besi mikabili.» ⁴⁴Ni beyi bé bé kaba ni ce mebomo mé beyi meyetsi. Ni muatu we ukwili yu, a kaba biesi bié djé nedji.

⁴²Un kuili muaya kaba bédollo bolo. ⁴³Ye Zezu ebanga bé djandji bédji nu tanda mbangu ati: « Umbu me tanda beyi , Unkwili wuhin mua takué beyi besi mikabili.» ⁴⁴Ni beyi bé bé kaba ni ce mebomo mé beyi meyetsi. Ni muatu we ukwili yu, a kaba biesi bié djé nedji.

Chapter 13

¹Yè Zesus èpula se ndaku ye Nzambi, motu wedzi ètobo atanda wangu ati: Kumu,waya memagnan meve ma, ne mendaku. Yedzi kalule nedzi ati: ²We yene mendaku meneni ma ? Nde imagnan tine dzotu dzi tse vuka.³Ndilu yedzi edza untsitsi se kudzi ye mili mie kunvu oliviers,telè ne ndaku ye Nzambi, Pieri,Zaki, ne André ba suhunlè wangu kuèlè ati : ⁴tanda besu sudzi ye manvu mamu metseya. Mendivu ni meza nu yiba ati manvu makitseyaya?⁵Yè Zesus etanda bangu ati: Dzayi ne utsengu toko balaka beyi mepeyi mebi. ⁶Batu beyitsi betseya ne kunvu yami,betse tanda ati: Meni mwana we Nzambi. Ni bangu betse gnongisè batu beyitsi.⁷Ti beyi bayuka mebadzi ne litsundu le mebadzi, beyi nde tsuma.Manvu mamu metse unze,ni kaka masiya. ⁸Ni melongo ne melongo metse luana,ne mebuka ne mebuka. Sendze yetse gningene se bibuma biesi,ne mezala me tse dza. Yani mebandu me manvu me udilu.⁹Beyi badza ne utsengu,bangu betse sumbise beyi ne bibutu ne betse buma beyi maluba se mendaku me Nzambi,beyi betse wowe lanzi busu ve bibutu,ne bekani mà mesi nu tanda kunvù yami ne bangu. ¹⁰Ni beyi batanda Mbadzi ye Nzambi melongo mesi.¹¹Ti bangu to bakuata ne sumbisè beyi ne yeneke tsuma ne manvu me beyi bitanda.Ne ndilu yayu iduduma santu yetse ne buma ye beyi.¹² Banabemama betse bumisè boko,ne betata babumisè bana. Bana betse luana ne betata,betse fumba liku lebangu. ¹³Batu betse belè beyi ne kunvu yami. Ni bipika singa betse lunguè.¹⁴Beyi tibayene manvu mebi mitakuè ibuma ye mangu mebidkiza(wi tangà ayuka),yayu beni Judée batanga se bikudzi.¹⁵ Weni ikulu dze mwaza nde sunda se ndaku,nde boko yila. ¹⁶We metse mekuba nde ye vutsuè boko ingoyi dzedzi.¹⁷Ni dzanvu dzibi masi mamu nine bedzi ne bana, ne bignangisè bana. ¹⁸ Bondayi uyitsi ya manvu madze nde sura ne siwu. ¹⁹Yetsedza ne manvu mebi uyitsi, me bebè ba sandeyene ne bebè be banda dzi tsahan. Ye Nzambi ewanga ilongo dzi ne tsahan ,be sandeyenè me tù ne kala. ²⁰Ti Nzambi nde tsita bebè masi, nde mutu witse lunguè.Utsina ne bedze tobo, atsita masi.²¹Ti mutu atanda beyi ati: Wayayi,yenayi Krist,wayayi wangu. Beyi nde yakuè.²²Ni bana be Nzambi beni, ne bedzandzi bebi betse pulenè,betse pika manvu me be sandeyenè, ne manvu meve nu ukise beyi;ne bè betondo. ²³Beyi badze ne utsengu! me banda tanda beyi manvu ma mesi.²⁴24Ti manvu mebi meyitsi mamu ti masuta , musa mwetse gnongo,ne sundzi nde ukaba wedze.²⁵Mietsitsi mietse kuà,ne singa yeni ikulu ye siya. ²⁶Yà Bantu betse yene mwana we mutu ayinga ikulu ne singa ne likuma. ²⁷Ya wangu atsè luna bebanzi bedzi,atsè kukise batu be melongo mesi ne sina ne ikulu.²⁸Beyi bayikene ndodzi mwili we figuier,mweti mepakaku maya tekètekè, mekayi makipula,beyi bayiba ati sundzi we mekuna aunze.²⁹Beyi bayiba ti bayenè manvu mamu maya,beyi bayiba ati aya bakaka ne bikutsè bie ndaku.³⁰Umbu,me tanda beyi minvu miamu ndè suta dzi ne manvu mamu mi unze. ³¹Ikulu ne sendzè betse suta,ni Mbadzi ye Nzambi nde tse suta. ³²Ni ne dzanvu dze vusa,ne mendilu mutu nde yiba,ne bebanzi ikulu,ne mwana,unyibi si Nzambi. ³³Beyi badzuvulè misa, mokayi, beyi nde yiba mendilu maya. ³⁴Yeni nda mutu witsè undzunga(wangu ananguè ndaku ,atanda bandzandzi bie bangu bipika ne mbisa,atanda bangu nde nanga bembula).³⁵Dzàyi mongo,beyi nde yiba vusa ve kumu we ndaku tseya,toko ne pindzi,ne tima ye pindzi ,sudzi ye susu ilongò,toko ne suka. ³⁶Toko aya palikisè,akobisè we bembula. ³⁷Manvu ma,me atanda ne batu besi: Beyi ndè nanga bembula.

Chapter 14

¹Itsinda dze pake, ne dzé pimbé yi vè dzé fumba dza sè masi malé be kanibe danku ye Nzambi, ne be skeribe, ba nda bangu bi kuata Zézu ne ubuma. ²Bedza ne tanda:"Kaka sé itsinda, toko ya dzé ne diwowé tima ye batu."³Ye Zézu édza Bétani; sé danku ye Simon mutu we dzé ne fima, ye bangu bédza ne udza, wantu anidzilé ne mbasa sé me boko ye Alebatere, uyombo ainte mvunu, uyitsi. ⁴Abula mbasa, yédzi esuwa uyombo sè mulu windzi. Boko bé yéné ubi. Bédza ne uwowé tima ye bangu ati:"Be biusé ni nèyi?" ⁵Uyombo wu, bé tuka, sumbisè ne meku me bédolo me satu, ne kaba bé bedzi ne uvuvu." Ye bangu bé kamvé nédzi.⁶Zézu ati:"Dzikayi, wangu tô, yè bèyi bé dzika wangu zuzulu niyé? A me pika meni dzamvu dzi vé. ⁷Beyi bédzi ne batu bé uvuvu masi mesi, nè bèyi, nda bèyi bitondo pika, beyi be tuka pika bangu mé vè. Apika nda wangu ituka. ⁸Asuaké uyombo sé nulu yami, nda sé me songo mami. ⁹Ubu améné, me tanda bèyi; bi buma biési bitsé tanda misisili mi vé, sè ilongo dzési, mé wantu yu me pika ndé tsé dzibisé wangu wé." ¹⁰Ya Zuda Isekariote, sé bè iku ne bolé, ètsé kuelé ye bé kani be danku ye Nzambi, nédzi èfumba subisé, wangu. ¹¹Yè bekani be danku ye Nzambi, bè yuka vavu yébè yéné uvé, ye bangu bè dzika wangu ndaka, ye be dolo, afumba nda wangu subisé. ¹²Vusa vé wika vé, lipembé livé, ye bangu bé buma, bana bè bindovéne ne idza dze pake, be bingu bédzi basuhulé wangu:"We tondo witi bébè bétse, dza paki niwi?" ¹³Yédzi éluma be bingi bedzi balé, atanda ati:"Tsé kayi, sé gudu beyi bé yènelé mutu ne binda ye mangu bigayi wangu. ¹⁴Yédzi inidzilèlè sè ndaku binga ayi wangu, tanda ayi ne kuhun we ndaku. Kuhun we uneni asuhulé "liyè ndaku yami dzélé idza paki bésu bé bingi bami?" ¹⁵Yayu wangu, alaka beyi, ndaku a ikulu idzi ne liyi, ye ndaku yè yineni, yedzi ne bilaku, ba mama yebisé, pika yi biési. ¹⁶Bé bigi, bé tèlime, batsé guu bé kobisé na wangu ètanda, ye bangu be lamba bila bié pake. ¹⁷Sé ikolo aya ne ba besi iku ne bolé. ¹⁸Nda bangu bédza ne udza, Zézu ati:"Me tanda ne bèyi ubu améné, si beyi bési bidza bila buma yoto nami, motu atsé soso me." ¹⁹Ba bési, zuzulu, mutu ne mutu a suhulé wangu:"Kaka yuka?" ²⁰Zézu ati:"Motu sé bèyi, iku ne bolé wi somo lipembè bésu nedzi se kopi. ²¹Yayu wuana we Nzambi, atsé na gué sè ilongo, nda bé téndé sé bisaguvu. Ni ndoko ne mutu wi tsé soso, wuana we Nzambi. Tadzi mutu yayu, éké yéné vusa." ²²Yé bédzé ne udza, Zézu abondo ne pembé atsitika biliyi akaba bangu, yedzi tanda ati:"Bokoyi ayi nulu yami." ²³Aboko kopi yité, avutisé, live ne Nzambi yedzi ekaba bangu ye bangu besi be nuane. ²⁴Wangu ne bangu ati:"Ayi ni usu wuami wilaka umoyi usu wi me nebe yitsi. ²⁵Ubu améne me tanda bèyi, mè ndé tsé noto mèlaku, ndzihi ne vusa, va mitsè velé noto, sè ukani vè Nzambi. ²⁶Yu mana, yebè tsuba, livu lè Nzambi, bangu batsé akudzi, yè bibanga, kudzi yè Oliivié. ²⁷Zézu ati:"Bèyi bési, bédzé tanda me ni be téndé, bétse buma, ubati bidonvèné ye bidonvéne bi tsaluve. ²⁸Ti ma mana nusé, me banda ka Ngalié. ²⁹Pière nédzi ati:"Dzakèné boko bètanga me ndé tsé tanga. ³⁰Zézu nedzi ati:"Mè tanda we, ubu améne, pindzi yélolo, yé sanguè we susu yilongolé bidzuku bialé yé usatu we tsé dzibisé me." ³¹Ni Pière at:"Dzakèné ti mawa, benu me tuka dzika we, ye besi be wowé nda wangu. ³²Yé bangu bétse bumayé, bibanga Gétsemané, niye Zézu etanda, ne bè bèngè bédzi," sunda ayi, utsitsi wa, yayu ma kè bondo. ³³Yédzi éloko, Pière ne Sake ne Sa bési ba, ya zuzulu bongone yinèni yakuata ba bési. ³⁴Ne bangu ati:"Ulima, wuami udzi sè ubi, ve kate, ubi dzihi ne liku, vuka yi wa ni mokayi." ³⁵Zézu alanda itè, yédzi énanune sé sindze ni yédzé ébondò, ti itandzi dzi dzibe ki vutsé bisa yami. ³⁶Ati:"A Tata, we tuka manvu mési. Lahusé kapi nami ni kaka nda mi tondo, ni nda we." ³⁷Aya akobisé, bangu bédzi be bula. Atanda ne Pière ati:"A Simon, we ni be bula? We ndé tuka mako étadzi dzatu? ³⁸Mokayi, bondo ayi, toko beyi ba nanune, idudu uvé ni me rugnana ndé siga." ³⁹Ni avelé tsé bondo, ne manvu mangu, motu. ⁴⁰Aya vutsé, akobisé bangu ba velé nanga be bula, ni bangu, betongo be bula ndé nè dzedzi tanda bangu. ⁴¹Avutsé dzuku ye usata ati:"Beyi bédzi ni be bula, na beyi bi dzunda? Ya kuka? Itadzè dza kalué! Wuana we Nzambi adzi se mébeko me batu be manvu mèbi. ⁴²Telimé aye, yaka ayi, bétse, we me subise mè abetsidéne." ⁴³Ye bangu, bédza ne wowe, yéné, Zuda sebè iku ne molé, akiya, ne batu bidzi nda, ibadzi, ne bidzuaki ne bi banda, bakani bedanku, Nzambi, be sekirebe bekala be luma bangu. ⁴⁴Zuda wè sumbise, wangu a mana, tanda ndivuku, ye bangu, biyiba wangu, wami bètimé se ibuka wita wangu, kuata ayi bapa ayi, batayi wangu, bumayi vè." ⁴⁵Zuda uya, atsé pakilesé kuelé ye Zézu ⁴⁶ati:"Kuhune" yédi ébetimé wangu. Ye bangu be kuata wangu. ⁴⁷Yayu motu atsita utsandzi, we kani we danku ye Nzambi, iluyi ne dzuaki. ⁴⁸Zézu ati:"Beyi beya, kange me nda uyibi. Bèdzuaki ne bi pada ne ukuaté me? ⁴⁹Yamè dzé nr beyi, ne ulakise, beyi besi masi, mesi, sè ibudu dzé Nzambi, beyi be ke kuata me ni ama, meya, ne manvu me be ténde ⁵⁰mèya." Ye besi be dzé ne Zézu, badzi ka wangu wawe batanga. ⁵¹Wuana motu wi baka, abiga wangu édza si ne ukada wendzi evugilé sè nuhulu yedzé. ⁵²Yè mebekame be kuata wangu. Yedzi étanga utaba adzi ka lembè. ⁵³Ye bangu be bapa Zézu. Pesiyè bekani be danku ye Nzambi, yédza bekani be ne be batu bekala. ⁵⁴Pière ébiga bangu, ne ulayi yedzi, énidzéle sé lipangu, lé kani we danku ye Nzambi, asunda, utsitsi kone be walé nogo ne unane. ⁵⁵Kani we, be prêtre ne be kani besi kuté yivu, ne ufumba nda bibuma Zézu, bé ke yène. ⁵⁶Ye batu bayitsi bèya tanda bi kuvu biè udzuma nédzi, ni kuvu ye bangu yè kedza yatu. ⁵⁷Bèsu be yuka nda wangu ètanda ti:"Me tsé tsala danku yè ⁵⁸Nzambi yebè tuga ne me boko, mè batu, sé masi me satu, me tsé tuga mboko, ni kaka ye

bi tuga ne me boko. ⁵⁹Né se dzamu dzadzu, bangu bekè yu kenè boko. ⁶⁰Kani we danku ye Nzambi, atelimé tima ye bangu, yedzi ésuhulé Zézu: "Wè ndé dzamvu dzowe ni mèdza." ⁶¹Ni wangu, adzé tô éke yakué dzuku yoko. Kani we danku ye Nzambi avelè suhulé: "We ni Krisete, wuana we uvé." ⁶²Zézu ati: "Me ni wuana wedzi, we tsè yéné wuana we Nzambi yèdzi tsédza utsitsi, se boko yé sanguè ye siga ne uya, kulè ligutsu." ⁶³Kani we danku, ye Nzambi aniasulé mikanda ni ati: "Bèbè be velè fumba ni mutu, moko wi tanda kuvu?" ⁶⁴Ka beyi bayuka, manvu mébi madzi tanda, bèyi ati yi? Ye bangu bè kuanga wangu nda mutu we bibuma. ⁶⁵Bokoba tsunune wangu me tèyi, ye bangu be dziba wangu paza, ye be dama wangu me ibamtaka, bangu nédzi ati: "Tanda manvu mowe, iyiba." Be wolo ba tsè nédzi ba buma wangu luba. ⁶⁶Nda Pièrè èdzè ituma, udzandzi we kani we danku ye Nzambi ètsidéne ko nédzi. ⁶⁷A yéne nda Pièrè, edzè ne uniolé uniane ayelisé waya wangu, yedzi étanda nedzi: "Nowe èdzè ni bène Zézu we Nazarète." ⁶⁸Ni asuna ati: "Me ndé yiba, ndé ne yuka mowi tanda." Apula sè lipangu (né susuwe sanguè alongo.) ⁶⁹Niwawu utsandzi méne avelé yénè wangu yèdzi étanda ne batu bèdza utelè: "Mutu yu ni we bangu." ⁷⁰Ni avéle suma, yumana bèdza utélé wawu batanda ne Pièrè ubu amène we ni we bangu nowè ni we Ngalilé. ⁷¹Wawu ye me ndoko ne kanu me bandu nédzi: "Me ndé yiba mutu, we béyi bi wowe." ⁷²Wawu susu we sanguè alongo yé ugolé ye Pièrè, éyivulé me Zézu étanda wangu: "Ti susu we sangué ndé longo bidzuku bisatu." Yedzi elila mésaga pulupulu.

Chapter 15

¹Suka kwin, bè vandi bè kibuma bi ndovènè bépika yunvu né bibutu bièkala, bè Sekeribe, ne unkuka wési winbè Chife . Bemane bangu bè kutaka Zézu yèbè bapa wa. Bangu ba tsékala wangu ne Pilate. ²Pilate èsuhunlé wa: "Wè ni kani we bé Chife?" nèdziè yikulè: ³"Wa tanda." Bé vandi bè ki buma bindovènè bè pita kè Zézu manvu mè yitsi. ⁴Pilate avèlè suhunlè wangu: "We ndè yakwè? Yènè lebu lè manvu mè batu ba beki pitaka we!" ⁵Yayu Zézu nduyakuè Pilate wangu akima. ⁶Sudziè bèpika itsinda, Pilate èdzèkè nulekisè ba mutu we ungènèngè motu, mutu wungènèngè wè bangu bèdzè ne suhunlè. ⁷Sèndaku ungènèngè bane boko bèmèsanga sèbè bumi bè batu bèbèkwata nizanga yèdzè ne mutu kunvu we Barenabase. ⁸Unkuka waya pesiè Pilate nusuhunlè wa nu pika nda vèdzi èpikakè kala. ⁹Pilate ayikulè bangu ati: "Béyi be fumba ati me lekise béyi na ni we bè Chife?" ¹⁰Wangu éyiba ati yèdzè ni kuna yè bè vandi bèkubuma bindovènè bè kaba wa Zézu. ¹¹Ni bè vandi bèki buma bindovènè banzèsè batu nuyanza ya bè lèkisè Barenabase. ¹²Pilate avèlèyikulè bangu ati: "Makipika nivine kani we bè Chife?" ¹³Ba vèlèyanza "Buma wangu" ¹⁴Pilate atanda ba ati: "Dzavu dzibi dzédzipika ni dziza?" Nibabayebisé yanza nè singa "Bumayi wangu." ¹⁵Pilate èfumba pika batu uvè, yèdzi èlekise Barenabase. Wangu adamaka Zézu mimbisa yèdzè èkaba ne be nubuma wa. ¹⁶Bèwolo babapa wa sè ibuku dzè sè kati mbuka yinéniyu ilongo yi bangu bè banga bè wolo bési. ¹⁷Bangu basuisè Zézu linga yè tsèlèlè yè ba bètungu fuku yè mèsèdulè yè mèsèndulè yè bè somo sè wangu. ¹⁸Bangu babanda nugnusilè wa ati: "wagnusuè, kani we bè Chife." ¹⁹Bangu badamaka wangu sèmulu ne inzozo nutsuignè mè téyi sè wangu. ²⁰Bangu bagnumba mè bongo busu nédzi nupika yamba nu bondoko. Bèmana yambidzè wa, bangu batemisè wangu linga yèba bèsomo wangu mikanda mièdzi mène, yè bè babapa wangu nubuma. ²¹Bangu batanda un sutipèyi we yinga ne mbuka koko nubakoko yè Zézu, mutu wayu édzi kunvu ni Simo we Sirène, tata we Alekesadere ne we Rufuse. ²²Be wolo babapa Zézu ibuma yè bè kibanga Ngolengota (ni, ibuma yè bèki) banga kohoko yè mulu." ²³Bangu bakaba wangu mè laku mè bi ni alèwè noto. ²⁴Bangu babumu wangu bakabènè mi kanda mièdzi yi bangu bè to bo nuyiba ikavu dzè paka un wolo ibomo. ²⁵Bangu bè buma wangu nisèitadzi dzè unsatu. ²⁶Sè ibaya, bangu bè tèndè utsina vèbèpita wangu: "Kani we be chife." ²⁷Bangu babuma mipita miolè ba nédzi, motu boko yèdzi yè sangwè moko yè wadzi. Bisanguvu bivè biè kala bia ndzumbisè liyi yi tè ²⁸(yènè Luke 22v3, yayu bè yènè mè piti mè wunzè mè tanda ati. ²⁹Bè sutakè wawu batukènè, bègningisè mulu yè bètanda ati: "Aha! we wètala ndaku yè Nzambi nutungisè sè masi mè satu, ³⁰lungisè gnulu yowè we mènè ya we sundaka sè unkoko." ³¹Un sunvu mènè, bè vandi be kibumaka bindovènè bèsèwè tima yèba ne bè Sekirebe ne tanda ati: "Wangu èlungisè boko, ni wangu ndè tuka lungisè wagu mènè. ³²Ya Krisete, kani wè Iseraèle asunda tsahan sè unkoko, ya bésu bèyènè ya bè yakwè wangu." Nè bèdzè kula unkoko nédzi bètukènè wangu. ³³Sudzi yè mètadzi muntuba, vusa vayinda sè ilongo dzési ndzihi itadzi dzè untgni nè unayi. ³⁴Sudzi yè itadzidzè untagni ne unayi, Zézu awula unsime ne dzayi dzèsinga: "Eloi, eloi, lama sabaketani?" Nutanda ati: "Nzambi wami, Nzambi wami, yowè dzika me niyi?" ³⁵Boko bèdzèwawu bayuka ne tande ati: "Wangu abanga Eli." ³⁶Mutu motu atada asomo iviya sè melaka mè ngagnè, yèdzi è soo sè liyè yè inzozo, bakaba wangu nu nota. Mutu ai: "Bakeyènè toko Eli a tsè ya sundisè wangu." ³⁷Bemana vavu, Zézu awula unsima wè nèni yedziéwa. ³⁸Unkanda wèdzè ndaku yè Nzambi wua gnasuè biliyi biolè ikulu ndzi sina. ³⁹Vè kuhun we bèwolo wèdzè tèlè ne Zézu ayènè ati wangu èdzè awa, atanda ati: "Unbu, mutu yu èdzè ni mwana we Nzambi." ⁴⁰Yèdzè ne bé batu bè waya nulayi. Sè bangu, yèdzènè Mari Madelène ne Mari, mama wè Sake wuntè ne we Sosé ne Salomé. ⁴¹vèdzi èdzè a Ngalilé, bangu bèbinga wa nedzandza. Batu boko bèyitsi bèbita Sérusalème nédzi. ⁴²Vè vusa vè yinda, ne yayèdzè vusa vè bèyèbisè manvu mè vusa vè Nzambi. ⁴³Sosèfe we Arimaté èyiki wawu èdzè ni mutu wuyunvu sè unkuka, mè buka miyili miè ukani vè Nzambi. Wangu atsè nutsilu vèsi kuèlè Pilate nusuhunlè. ⁴⁴Pilate akima unsunvu wine Zézu èwa; wangu abanga kuhun we bewolo nusuhnlè liku lè Zézu. ⁴⁵Vèdzi èyuka nè kuwun we bewolo ati Zézu awa, yèdzi èkaba tsindzi ne Sosèfe. ⁴⁶Sosèfe èsumba unkanda. Atemisi wa sè unkoko, akutaka wangu sè unkanda yedzièsomo wangu sèmèsongo mè bè luma sè imagina. Bemana wangu a linda imagina nudzuba mé songo. ⁴⁷Mari Madelène bana Mari mama we Sosé bèyènè ibuma yèbè sodzè Zézu.

Chapter 16

¹Mbisa ye vusa ve tsupulù,ne Marie me Magdala,ne Marie me mama we Salomé,basumba mlyombo nu the somo sè tsindzi ye Zezus. ²Ne suka amenè ye vusa ve wika bangu batse mesohon.³Bangu batse nu wowe ne peyi ati: « bechè be nanguse imagnan dzi neni dze bedzuba ibila nivi? » . ⁴Bangu besingisè misà se mesohon,bangu bayene ibila ususu,ni imagnan batemise.⁵Bangu bagnidzilè sè ibila,bayenè mwana ibaka untsitsi ne boko ye sangwè , ne linga ye fu,bangu bakima. ⁶Yendzi ètanda bangu ati : " beyi nde yene bongo,beyi befumba ni Zezus ye Nazareth, we be komidzè betsetè,we gnusè. Wangu ndè wuya. Ke waya buma ye beyi beyala wangu. ⁷Tse tandayi ne bedze tobo ati wangu abandaka Galilee. Wawu beyi betse yene wa nda wangu etanda ne beyi.⁸Bangu bapula sè mesohon ne mbangu.Bangu batsikitè ne bongo, ye bangu bè kima dzanvu.⁹Ne suka amenè ye vusa be libusu,wangu amana gnuse,aya laka dzihun ye wika ne Marie Madeleine wedzi èpanza mikuku untsami.¹⁰ Yedzi etse tanda ne bedza konedzi, bedza ne gnongo ne ulila.¹¹Bangu ba yuka ati wangu ani mongo ni wangu elaka dzihun nedzi.Ni bangu bè ke yakuè we.¹²Mbisa ye manvu mamu,bavele yene wangu ne batu bole se dzihun isusu ndili ye bangu bedze ne dze mbuka. ¹³Bangu batse tanda bedze tobo, ni bangu bè ke yakuè we.¹⁴Mbisa ye wawu Zezus alaka dzihun ne bedze tobo, ndilu ye bangu bedza ne wu bondo.Yendze wowe ne bangu,ne unlima singa we ba,ne bangu nde tondo yakuè ati wangu agnusè. ¹⁵Yedzi etanda ati : "sekayi melongo mesi nu tanda mbadzi ye Nzambi ne batu besi." ¹⁶Ni wi yuka ba dzubaka wangu sè mangu, ya wangu alungwè.Wende yuka adze ungenenge. ¹⁷Yenè mendinvu mi tsedza ne batu bi yakuè me:bangu betse bingitè mikuku ne kunvu yami,ne bangu betse wowe muyi meyitsi.¹⁸Bangu betse kuata betadzi we meboko ,ni bangu to bagnua ila ibi,yangu nde yenise wangu mbonzi.Bangu betse satse meboko se mibendzu,ne miangu mietse lunga.¹⁹Mwana we Nzambi amana wowe vavu,so yedzi èbita ikulu,bedze sunda kuèlè ye book ye sangwè ye Nzambi.²⁰ Bedze tobo batsè nu wowe mbadzi ye Nzambi melongo mesi,mendili motu me mwana we Nzambi idzandza none ba nu tanda umbu mbadzi ye Nzambi ne mendivu mesi.

Titus

Chapter 1

¹Paul undzandzi o Nzambi wui tenda ivukidze dze zezu chrise he batu be Zambia est Togo ne uyiba menvu mumbu me telee. ² mame djounda ni CE menfu me ivukidze dze libiku les umbu n.umbu.les Nzambi we NDE undjuma eat tende ULA he ndili ekala. ³Massi me dzanga yedzie laka badzi yedzi ne dzi ytenda dze menvu mi tse ya ,medzie kaba me nu tenda,me biki pika vavu ne mendondzi ye Nzambi wi lunguice bebe⁴nowe tite mwuna we Beau we umbu cast dzivukidze dze bebe besi,polo,n'udusu ye nzambi dze tata he ,zezu chrise with lunkise bebe. ⁵ne ndzanvu dzadzu me dzike we busu,nu yebise menvu mes be as NDE mana yayu we,toboh bibutu CE bi kundu NDA va mi tende we.⁶butu ye ndaku ye nzambi ,no Hutu ye beki kakse,unlimi we mwuatu motu,we nine bana bi kuna nzambi bebe NDE pita ne bikanve,ne dzizanga.⁷yenini menvu a mene mes butu ye ndaku ye nzambi wi bata bes dolo be nzambi,a dze no webi kakse.wanku NDE dje ne tsiba wangu NDE nuan melaku.wangu NDE luana,mi toko,wangu NDE luana,mitoko,wanku tsesse bomo.⁸wangu a due no mutu wi bata batu,umbatsi we menvu meve.wangu a dje ni mutu wi Yuma boko.a dje ni umpene uve wangu a dje ne unlima un neni. ⁹uve wangou nde we bandzi ye nzambi yeumbu , nda be lakisse, yayu a kaba boko singa, nemi laksili mive, ne ulaka mikwaka mie batu bisuna.¹⁰batu be yitsi, bi tondo undjuma bha ya time ye bebe ba Abe nzambi. mbadji ye bangu no mamvu me bi wowi-wowi bha be bapa batu we me peyi me bi. ¹¹uve bha simba bangu be lakes no manvu, mebe nde lakisse bangu, he dji bomo due soni. bangu be nionguisse minian mie mimateka.¹²Mutu we bangu moko wedzi nu kani ye tanda ati: be cretois ni bi djuma, batu be manvu ubi, be niana be kamve, mibole. ¹³kumvu yi yeni umbu, yayu yebisse wowe ne bangu. ba be bomo Ivukidze due tele¹⁴beyi nde Yuka bitsika be batu be Juda, ne mendodzi me batu bi lewe memvu mumbu.¹⁵Batu beni tselele, mamvu me bangu meni so tselele. nde Gila ye tselele, se batu be mbindu ne batu be nde mekidje manvu me Nzambi, neme tsimi, mie tsi ne mbindu. ¹⁶bha be mekidje ati ; bha yiba Nzambi. no mipikili mie batu mid lama manvu moko. bangu nde tondo batu, bangu nde Yuka boko, bangu nde tuka pika djamvu dzive.

Chapter 2

¹ni we tanda manvu me tele me ilongo batu uve. ²Bidzunu biedza ni tsilili, be bikuna, biyuka, tele n Ivukidze se itondo. ³Be bidzunu be dze no be messuanga massuanga,nde noto melaku bangu be biki lakisse manvu meve, ⁴Ne wu lakisse bangu be batu be itondo belumi ne bangu be bangu. ⁵Wangu alakisse bangu newidze tele me batu ndaku, ne belumi. Uve wangu apika manvu mamu mi lepe took bangu ba biwusse mbadzi ye NZAMBI. ⁶Utanda bana be mebaka ne udze tele. ⁷Ne manvu messi, dzaka mutu we bi katisse ne manvu mowe uve, yati wakilakisse laka uti weni tele ne unkuna. ⁸Tanda manvu me tselele , me batu bi Suna ba yene soni, tadjji bebe nde manvu me bi me bi tanda bebe. ⁹Beyika ba ndze ne uyumvu ne be kumu, ne manvu messi. Bangu be dze ni dzanvu dzotu ni kaka mitoko ne bangu. ¹⁰bangu bake biki yiba; niuve, bangu badza ne Ivukidze dzi be, nu kumisse nda bilakisse ne Nzambi with lungisse. ¹¹Ya polo ye Nzambi ya pulene ne batu bessi, ¹²yangu ye singisse bebe nelewe manvu me bi me se ilongo, yangu ye singisse bebe ni tele se upami, se midili me tsahan. ¹³Ndilu ye besu be buka Ivukidze dzive, miyili me likuma le nzambi ne unlunguisse, Zezus Krist. ¹⁴Wangu a kaba gnulu yedzi mene nu wukisse bebe manvu, me bi, nu vutusse tselele nu pika manvu ¹⁵Tanda, singisse bangu, wowe ne singa. Nde mutu wiki sanvusse we.

Chapter 3

¹wivile bangu, nu wivuse be kuwum, ne winvusse bangu nu dze bakaka nu pika manvu meve. ²ovule bangu nde tanda manvu me bi se mutu, boko ne uyene uyinvu. ³bessu be dje ba tamanga, se manvu messi me bi, bessu be lunga se manvu, ne kuna. Ne manvu me bessu, be dje ne pika bake tondo bessu, bessu be dze belene boko⁴Ni, sudzi ye live le NZambi we lunguisse ne itondo djedji ne batu be fule, ⁵wangu eke lunguisse bebe utima ne mavou meve me bebe, no utina ne meteme me libiku me tsahan ne ududument Santo ye kalule bebe. ⁶Nzambi a suaka bebe ududumasati, ne Zezu we lunguisse bebe. ⁷wangu e pika vavu ati : bebe be dze mata medji se ivukidze dje libiku le umbu ne umbu.me tondo meti: we wowe ne dji ivukidje, yayu beki yakue Nzambi, yayu beni ne ivukidje nami be pika manvu meve, manvu me uve ne batu bessu. ⁸Djika manvu me bi wowi-wowi, ne manvu me mbissa me batu, manvu mebi me nde puta. ¹⁰wa lawe, ti wa bumedze dzuku ye wika ne ye un yole, batu be kiya ne umbayi tima ye beyi, ¹¹beyiba ati mutu we vavu a tapa peyi a km tse nu pika manvu me bi a dji se ungenenge wangu mene. ¹²Vami ki tse luma we ARTEMAS ti va gne TYCHIQUE, haka kobisse messadzi a NICOPOLIE, kuele yami kitse litsala. ¹³Lima me messadzi messadzi ZENAS, we kiyiba bi tila bie Nzambi, ne APolos, yayu bangu nde gninga yila. ¹⁴Batu be bebe ba yikene nu pika manvu meve nu yamana toko bangu ba ndze nde ussika. ¹⁵Bessi bedzi nami begnussile we, gnusile be ki tondo bangu se ivukidje. polo ye dze ne beyi bessu.

1 John

Chapter 1

¹wedze mebandu me bebe be yuka,we bebe be yene ne missa ,we bebe be yene ne ngono,we bebe be kuata ne meboko me mbadzi ye libiku.

³Me benu be yene ne uyuka. besu batanda beyi utsina ne bebè be dza ne yumvu ye tata, ne mwana wedzi Jesus Christ. ⁴Besu be tanda beyi manvu mamu ne besu be yene uve amene. ⁵Yene ussissili mwe besu beyuka nedzi ye besu be tanda ati Nzambi adzi kualala kaka pindzi.

Chapter 2

¹Bana ba,me tende beyi manvu ma ya beyi ba ndu pika manvu mebi.Ni mutu ta pika manvu mebi, bebè be ne mutu wi sunga bebè kone tata,Jesus Christ mutu we telè.

³Ibama yayu bebè be yiba wangu ti bebè babata mendondzi.⁴Mutu wi tanda ati :Me yiba Nzambi ni nde bata mendondzi me Nzambi adzi ni ndzuma,nde telè. ⁵Ni mutu wi bata mbadzi yedzi telè adzi ne itondo dze Nzambi yebiyiba ati bedzinedzi. ⁶Mutu wi tanda ati Nzambi ani nedzi alanda si nda Jesus elanda.⁷Bami tondo ba,me nde tende beyi ndodzi ye tsahan, yedzi ni yekala ye beyi beyuka se mebandu,ndondzi ye kala ni ye bebè beyuka mebandu. ⁸ Ni me tende beyi ndondzi ye tsahan,umbu amene Christ adzi se beyi yayu pindzi ya gnongo ni kualala ya kiya.⁹Mutu wi tanda ati wangu ani se kualala,we nde tondo moko adzi se pindzi dzi ne tsahan.¹⁰ Mutu wi tondo moko adzi se tselele,nde tuka namwein. ¹¹ Ni wedzi ne mbele ne moko alanda ni se pindzi.Wangu nde yiba kuele yedzi the, nedzi nde yene peyi se pindzi.¹²Bana bami,me tende beyi utsina ne manvu me beyi mebi,bapika beyi kolokolo ne kunvu ye Zesus. ¹³ Me tende beyi be tata ne beyi beyiba we mebandu.Me tende beyi mewanzi ne beyi betuka we umbi. Me tende beyi bana bete ne beyi be yiba tata.¹⁴ Me tende beyi be tata ne beyi be yiba we mebandu.Me tende beyi mewanzi ne beyi bene singa,mbadzi ye Nzambi yene beyi,beyi batuka we umbi.¹⁵Beyi nde tondo ilongo, ne medzi we ilongo.With tondo ilongo nde itondo dze tata. ¹⁶biessi bieni we ilongo uymbile ne mi sunian, uyumbile ne massy no Santa dje libiku nde yinga ni ne ilongo. ¹⁷ilongo ne manvu medji me tse suta ni we ki pita be Nzambi ki tondo a tse bika umbu ne umbu.¹⁸bana bete, yenayi itadji dje mbissa. Nda beyi be youka a ti wi Luna Nzambi akiya, be yiti be nde tondo Nzambi baya se bebe, bebe bayiba a ti itadji dje limbissa.¹⁹Bangu ba pula Tina ye bebe, bangu bakedza be bebe, ni be biki dza bebe, Bantu bebiki vuka ne bebe, ye Bangu be pula yayou yelaka ati, ba kaka batu be bebe weyayu, beyi be dji ne singa ye mutu we hupende beyi, be yiba manvu me umbu. ²¹make tende beyi kaka ati beyi nde yiba manvu me umbu. ne beyi beyiba ati: nde undjuma se manvu me umbu.²²ndzuma ni nza, mutu we ki Suna ati Zezu kaka Nzambi mutu wayou ni ndabili we ki Suna ne tata ne mwana. ²³we nde tondo, mwana nde tata,mutu we ki yimba mwana a dji ne tata.²⁴me beyi , be Yuka me bandu batayi mangu, yayu me beyi be Yuka me bandu beyi, ti ba bata mangu, beyi be dji se mwana ne tata. ²⁵gene me ndaka me dji tandiki: ni libikou me umbu ne umbu. ²⁶me tende beyi utima ne manvu me ki tuka tamingisse beyi.vavu singa ye beyi be bomo ye dza se beyi, beyi be ya nde tsessi ye mutu we ki lakisse beyi. ni singa ye beyi ye lakisse manvu me umbu kaka me undjuma, nda wangu lakisse beyi nza nendji. ²⁸tsahan mwana itondo, singisse gnulu, ndili ye dji ki tse fulene, wa yene soni bussu be dji ye manvu me neni me ki tse ya. ²⁹ti beyi ba yiba ati wangu a ni tele, we ni mwana we dji.

Chapter 3

¹Yéne ayi itondo dze Nzambi ékabe bébè ya be banga bébè bana bé Nzambi ilongo ndé yiba bébè ke yiba tata. ²Bami tondo ba béba ya ni bana bé Nzambi yé bébè bitsé yikué basa ndé yiba bébètsé dza nda yiba ti ye Krisete tsé ya bébè tse dza nda wangu. ³Mutu vé né ivukidze nedzi adze ni tselélé nda wangu méné. ⁴Mutu we saka nu pika manvu mé bi nde kuna bitsila bie Nzambi. ⁵Béyi béyi bati Krisete éya né nangesé mébi mè dzi né bébè, nedji méne ndè manvu mé bi. ⁶Mutu wè dzi ba nedzi ndè vele pika manvu mèbi, ékéyéne wangu ékéyiba wangu. ⁷Mutu wi pika manvu mé tété a ni télé nda Krisete wangu méne. ⁸Wi pika manvu mébi mwana djabele ni djabele ébanda pika manvu mébi ni mé bandu. Ayayi ye mwana wè Nzambi ne utsala manvu mé djabele. ⁹Mwana wé Nzambi ndé pika manvu mé bi né bandzi yé Nzambi yé né mèdzi. Yayu bana bé Nzambi né bé djabele bé yi ba bangu. ¹⁰Mutu we ndé pika manvu mé télé kaka mwana we nde tondo moko. ¹¹Yéna misisili mié beyé bé yuba mebandu bébè bé tondo boko kaka nda Kai we buma mwandzi. ¹²Kai ébuma wangu né yi? Nendzi edza né manvu mé bi né wandji ni mé ve. ¹³Béyi nde kima nda batu bilongo biluma. ¹⁴Bébè yiba ati bébè ba suta liku nu tsé kuele ye libiku, ne bébè bitondo boko. ¹⁵We ndé yitondo adzi se liku. Mutu wi dzi ne luni né moko ni umbumi wé batu umbumi we batu nde libiku. ¹⁶Bébè bé yiba itondo né Krisete we kaba libiku ledzi né bébè uve bébè batondo boko. ¹⁷Mutu we dzi ne wutanvu nde kaba boko nde tuka tanda ati wangu a dzi né itondo né boko. ¹⁸A bana bami béyi ndé wowe né undzunvu uvé béyi badze né ikuive. ¹⁹Bama yayu bé tse ati bébè bedzi se manvu mé umbu ye milima mié bébè mié tsé dze ne ivukidzé ne ndzi. ²⁰Ti milima mie bébè mia dze ubi Nzambi atakué milima mié bébè, ²¹Nzambi ayi ba manvu mési. Bami tondo ba ti milima mié bébè mi dzi ngono bébè bé dzi né ivukidzé né Nzambi. ²²Biési bié bébè bidzuka a kaba né bébè bi bata me ndondzi mé dzi ne bébè bipika manvu mé ve. ²³Yéne ayi mé ndzi ne kuvu ye Zesu Krisete mwana we Nzambi bébè bé tondo boko nda wangu yi tondo bébè. ²⁴We bata me ndondzi me Nzambi wangu a dzi né dzi ne Nzambi adzi nedzi, yayu bébè bé yiba ati adzi se bésu ne iduduma yédzi ékaba bébè.

Chapter 4

¹Ba mitondo béyi ndé yakué bi duduma biési nibéyi ba mamabi bi duduma ni yéné nda biagu ni bié Nzambi ne bè dzandzi bébi bidzi sé ilongo. ²Yé béyi bi tsé yiba iduduma yé Nzambi bidudumabiési wi yiba ati Zésu éya sé misugna ni wè Nzambi. ³Iduduma yè nde yimba Zésu kakayè Nzambi yéni iduduma yé mikuku bèse yuna ati yé tse ya yamanaya sé ilongo. ⁴Béyi ni bé Nzambi bana bami, béyi bé takué né wi dzi né beyi atakué wè sé ilongo. ⁵Bangu ni bé ilongo, mé bagu mési ni mé ilongo dzé yuka bagu. ⁶Bèbè ni Nzambi wi yiba Nzambi awoka bèbè we ni kaka we Nzambi ndé yuka bèbè yayu bèbè bé yiba biduduma bi vé ne bibi. ⁷Bami tondo batondo ayi boko itondo ni dzé Nzambi mutu wi tondo ni mwana we Nzambi ayiba Nzambi. ⁸Mutu we ndé itondo ndé yiba Nzambi, Nzambi ni itondo. ⁹Utsina ne vave itondo dzé Nzambi dzé ya sé bèbè ye Nzambi éluma mwana wèdzi wè itsika sé ilongo né ulugisé bèbè. ¹⁰Ayi ni itondo ni kaka ati bèbè bé tondo Nzambi ni Nzambi ni wè tondo bèbè ye dzi éluma mwana ne uwa né bèbè. ¹¹Bami tondo nda Nzambi etaké tondo bèbè uvé né . bèbè batondo boko. ¹²Ndé mutu wé yéne Nzambi ti bèbè batondo boko Nzambi adzi né bèbè itondo dzedzi dzé dzi ka bèbè télé. ¹³Yayu bèbè béyiba ati wagu adzi sé bèbè, né bèbè sè yedzi. Nédzi ékaba bèbè iduduma. ¹⁴Né bèbè ba yéné bayakué ati Nzambi aluma mwana wèdzi né ulugisé ilongo. ¹⁵Wi yiba ati Zésu ni mwana wè Nzambi, Nzambi adzi sé yédzi yé nédzi adzi sé Nzambi. ¹⁶Yayu bèbè béyiba béyakué nitondo dzé Nzambi dzidzi né bèbè Nzambi ni itondo wi dzi sé itondo adzi sé Nzambi né Nzambi adze se yédzi. ¹⁷Utsima né vavu itondo dzadzé télé tima yé bèbè yayu bèbè bé bomo ivukidzé vusé vè upami nda wagu idzi, né bèbè bédzi sé ilongo. ¹⁸Ndé bayi sé itondo, itondo dzivé dzé témisé bayi. Bayi ni nda ugénigé widzi né bayi ndé télé né itondo. ¹⁹Bèbe be tondo né Nzambi étondo bèbè étondo bèbè libusu. ²⁰Mutu wi tanda ati atondo Nzambi ndé tondo moko adzi ni dzuma we ndé tondo moko wedzi yéné ne tuka tondo Nzambi yé wedzi ndé yéne. ²¹Yéné ndondzi ye bèbè bédzi nédzi wi tondo Nzambi uvé atondo moko.

Chapter 5

¹Mutu wi yakuè ati Zésu Krisete ani mwana wè Nzambi, ta tondo taata atondo ne mwana wèdji. ²Utsina ne vavu, bebè bètondo bana be Nzambi, nda bebè bi tondo Nzambi nè mèndondzi mèdzi. ³Yènè itondo dzé Nzambi, nè yi bata dzé méndo dzi mèdzi. Ne mèndondzi mèdzi ndé udilu. ⁴Yayu wè Nzambi édziya atakuè manvu mè ilongo. Yé béyène nda bi takuè ilongo ne ivukindze dze bebè. Wi takuè manvu me ilongo ni za? ⁵Wè yakuè ati Zesu ni mwana we Nzambi. ⁶Yene we ya ne manga, ne unsu: Jesus Krisete akeya ne mangu meto, aya ne unsu. ⁷Yayu bangu beya ni besatu nu tanda kunvu. ⁸Ne idunduma, ne mangu, ne unsu bangu besatu dzanvu dzotu. ⁹Ti bebè ba yakué kunvù ye batu, ye Nzambi ya takue. Nzambi wangu mene atanda kunvù ye mwana. ¹⁰Mutu wi yakue Jesus atanda kunvù yedzi mene. Mutu we nde yakue Nzambi a banga Nzambi ni dzuma nedzi ekeyakue kunvù ye Nzambi etanda ne mwana. ¹¹Yene kunvù: Nzambi akaba bebè libiku le umbu ne umbu, ni libiku lalu lendzi se mwanawedzi. ¹²Mutu we ne mwana adzi ne libiku, we nde mwana nde libikiu. ¹³Me tènde béyi manvu ma nati béyi béyi ati béyi be ne libiku le umbu ne umbu, ne béyi be yakué kunvu ye mwana we Nzambi. ¹⁴Yene yivukidzi dzé besu, ti besu ba sunule wangu yila nda wangu etondo, wangu ayuka besu. ¹⁵Bebè ti ba yiba ati wangu ayuka bebè pakasiyanga ye bebè bitsuka, wangu akaba. ¹⁶Ti wa yene mwana Nzambi wi pika manvu me bi me nde bapa wangu peyi ye liku, wa bondo nedzi, Nzambi akaba wangu libiku. Me tanda wawu ne manvu me bi me nde bapa wangu payi ye liku. Adzi ne dzanvu tsi bi ndzi bapa peyi ye liku, beyi nde bondo ne dzadzu. ¹⁷Ndzanvu ndze nde telé ni dzibi, ni idzi ne manvu me bi me nde bapa we peyi ye liku. ¹⁸Bebè beyi ati mwana me Nzambi nde pika manvu me bi, we Nzambi edziala abata gnulu ya djabele nde tuka kobise wangu. ¹⁹Bebè be yiba ati bebè ni bana be Nzambi, ni ilongo ni dze djabele. ²⁰Ni bebè beyiba ati mwana we Nzambi aye kabe bebè utsengu vu yiba Nzambi we umbu. Vavu bebè beni se Nzambi we umbu ne mwana wendzi Jesus Krisete wangu ni Nzambi amene, ni libiku le umbu ne umbu. ²¹A bana bami tangayi mati.

2 John

Chapter 1

¹Butu ye kala ne muatu wè bè tobo ne bana bedji, wi tondo beyi kaka me mene né besi beky yiba, manvu me tèle. ²Utsina ne manvu mumbu mènè sè bebè mitse dzè umbu numbu. ³Ne polo ne tsesy ne udusu vè tata Nzambi né Mwana wèdji Zésu Krisete vè dze né béyi sé umbu. ⁴Mèni sé uvé a menè nani. Bomo mutu wè sé bana bowè wi landa télé sé mendondzi me bésu bése yuka ne tata. ⁵Tsana kolokolo yo wè muatu yu me ndé tènde wè ndonzi yé tsane yéni mendondzi mèse bebèbè. Bomo mébandu ati: bebè bè tondo boko. ⁶Itondo dzadzu dzedzi ni dze béki landa sé mèndondzi mé Nzambi. Ya béyi bé yuka mebandu. Yani ndondzi yé béyi bé yuka mebandu uine umbukè muè béyi bé biki landa. ⁷Batu bése yitsi bi boko boko ba pula ba nidzila sè ilongo bangu nde kombise ati: Zésu Krisete è yasé umutu. A wa yu ni wi boko a ayu ni djabele. ⁸Pikayi ukilu toko béyi ba niokesè mbulu yé nzandza djé béyi yayu béyi bèse bomo me uta. ⁹Paka si mutu wi lawe we nde sè ilakesè dze Krisete ndé Nzambi. Wè ni sè ilakesè dze Krisete ani ne tata né mwana. ¹⁰Mutu ta ya béyi senesile ndé ilakesè dze badji yé Nzambi béyi ndé yamba wangu sé ndaku yé béyi, béyi nde niusulè wangu. ¹¹Wi niusulè wangu a ni ba nedji ni mutu mutu sé manvu mè bi. ¹²Mèni né menvume yitsi mami tèndè béyi ni mé ndé tèndè béyi né sanguvu, me tse yé yéné béyi me mènè: yayu itsisa tse dze dze télé. ¹³Bana bèse kadji wowe wè bè tobo bèse niusule wè.

3 John

Chapter 1

¹Butu yi tende Gaius wedzi tondo se manvu me tselele. ²Wami tondo, metondo miti bila biessi biowe ipika biatse si uve, dze polo, tele nda we mene. ³Ma yene uve vu neni ne bana be Nzambi be yene kunvù ive nowe, nda wi landa tele. ⁴Me nde uve voko nda vu, ne uyuka ti bana bami be landa tele. ⁵Wami tondo, we kuata bisadzi bie Nzambi uve, ne boko be Nzambi, ne bezeze. ⁶Betanda kunvù yowe se unkuka mwe Nzambi. Wè pika uve ne uluma bangu undzunga nda Nzambi etondo. ⁷Bangu be pula ne kunvu ye Zesus, ye bangu beke boko yila tine yotu ye batu be nde yiba Nzambi. ⁸Wuve ve bebè be yamba batu babu, yayu bebè ne bangu be dzandza buma yotu ne manvu me ve. ⁹Mà tende sanguvu ne unkuka, ni Diotrephe wi tondo dza libusu ake yambe besu. ¹⁰Niti, maya, metse yivule

wangu manvu mebi medzi pika. Wangu nde tuka tanda manvu mebi se bebè? Nda wangu iwata bisadzi bie Nzambi,alewe yamba bana be Nzambi,asumba biwasa dzandza, yedzi panza bangu.¹¹Wami itondo,we nde binga manvu mebi,ni binga meve.Wi pika manvu meve ani mwana we Nzambi,wi pika manvu mebi asa nde yene Nzambi.¹²Demetrius, bana be Nzambi betande we kunvù ive, ne Nzambi wangu mene. Ne besu betanda we kunvù ive.¹³Ya me banda tende sanguvu yi, medza ne manvu meyitsi mutanda we. Ni me nde tuka tanda we mesi se sanguvu.¹⁴ Mefumba yene we masima ya benu be wowe manvu benibole.¹⁵Me bondo Nzambi akaba we udusu.Bambatsi bebè wiya be luma we membulu.